

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Rydtér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, április 9.

Mai számunk főbb közleményei:

Széchenyi emlékezete.
Választási mozgalmak.
Nyilatkozik az államvasutak új elnökgazdája.
Látogatás Czárán Zoltánnál.
Ékszerablás Bécsben.
Batthyány gróf lemondott.
Játék — emberéletre.
Jánossy fenyegetődik.
Utazó politikusok.
A hordárok tüntető fölvonulása.
Tarkaságok.

A pártkassza.

Arad, április 8.

Ugy látszik, egészen kiveszett a sárkeresztúri választók típusa. A Madarász József választói ezek, a kik annyira önzetlenek voltak a lelkesedésben, hogy még zászlót se kaptak. Egyszer azután elmentek Madarász Józsefhez, hogy a tisztesség kedvéért adjon néhány zászlót nekik: ne kelljen a többi kerületek mellett szégyenkezniök. Madarász azonban kikergette őket: „nem szégyelitek magatokat; kiadásba rántanátok engem, a miért a követetek lesznek?”

Azon a párton, ahová Madarász József tartozik, pénzes jelöltek keresnek. A párt közgazdasági jelese, Batthyány Tivadar gróf bizalmas leveleket küldött szét, amelyben az arra való emberekkel tudatja a kerületek szándékát. A kerületek ugyanis meg akarják hódítani magukat olyan jelöltek által, „akik az alkotmányos

költségekre némi áldozatot meghozni hajlandók.” Ilyen emberek után kutat Batthyány Tivadar gróf, az önálló bank dandárának alvezére.

Ha már az önálló bankért se tudnak ingyen lelkesedni az emberek: akkor valahol hibának, fogyatkozásnak kell lenni. Vagy az eszmének büve, varázsereje lett kisebb, vagy pedig az emberek lettek gyarlóbbak, akiknek ezért lelkesedni kellene. Vagy pedig egészen prózai módon fogják föl a választók: bank ide, bank oda, — aki képviselő akar lenni, hazát menteni, az fizesse meg az árát. Annyit már a falvak egyszerű népe is megtanult, hogy a hazamentés — olyan módon, ahogy azt függetlenségi pártiak csinálták, — a legdicsőségesebb és igen gyakran a legjövődélmezőbb hivatás.

Tehát a legkurucabb elvnek is pénzes jelöltekre van szüksége. Boldog Ugron Gábor, aki csak a romlott értelmiség fölött esett kétségbe. Batthyány Tivadar gróf kénytelen megbélyegezni a romlott népet, amely csak a módos jelöltek kívánja. Es beismeri, a legridegebb próza nyelvén, olyan közönséges, lapos, becsületes prózában, a hogy függetlenségi politikust ritkán hallunk, hogy igenis, pártkassza kell.

Ebben nem lenne semmi. Hiszen Batthyány Tivadar levele csak ismert valóságot erősít meg. Hogy a legolcsóbb mandátumoknak is fölment az

ára. Es ebben nem is vagyunk kulturátlanak. Az angol választások hat-szor-hétszer annyi pénzt nyeltek el, mint a mennyit egy magyarországi választás hozhat forgalomba. Pedig ott kevésbé szegények a választók, s talán kevesebb alkoholt kívánnak. Nincs jogunk azt állítani, hogy abból a pénzből, a melyet Batthyány Tivadar óhajt a párt-hoz csődíteni, valami a szavazatok börzéjére vagy pedig főkortések honoráriumára menne. De ők mindenestre beismerik azt, hogy pártkassza van, hogy az szükséges, és ők azok, akik a maguk elvét se becsülik annyira, hogy az pénz nélkül boldogulni tudna. Ezzel a beismerésükkel maguk tapasztják be a nyílást, a mely eddig olyan bőven árasztotta a vádakat és gyanúsítást a kormánypártra, a melynek pártkasszája van. Van-e, nincs-e, nagy-e, kicsi-e, nem tudjuk. A Batthyány Tivadarhoz legközelebb álló lap sajtópórt kapott, mert azt írta a kormányról, hogy a főispánságokat a pártkassza javára árusította. Pedig, a mikor ezt megírták, nem azon habodtak föl, mintha ez erkölcstelenség lett volna. De, hogy a főispánságokat nem ők árulják, s hogy a vételár nem a Batthyány által gyűjtött önálló választási bank párttőkéjéhez folyt be: az már igazán a legnagyobb gyalázat. Ezt kell helyre ütni a tisztelt jelölteknek, a kik a legfüggetlenségibb párt javára a csekk-könyvüket nem sajnálják.

A jó vidék.

— Vidám följegyzések. —

(A Tábori Kornél szerkesztésében megjelenő „Vidám Könyvtár”-nak most vettük kézhez hatodik füzetét, mely „A jó vidékiek”-ről közöl egy csomó vig esetet. Mutatóba közöljük belőle a következőket):

F. B. kecskeméti birtokost jól ismerik a fővárosi gentry-körökben. Ő, zamatos kedvű magyar ember, aki ha feljön egy kicsit Budapestre, mindig hágy itt maga után néhány pompás anekdotát.

Im most ezt beszélik róla: Egy hangszerkereskedés kirakataiban nagyon megtetszett neki egy kis fonográf. Elhatározta, hogy megveszi és hazaviszi. Majd bámul rajta a tanyai népség! Meg is vette, haza is vitte és aztán, hogy nagyobb legyen a hatás, belédugta egy fenénagy süttőtkébe. Aztán szombat este, amikor együtt volt a tanyai népség, hogy fölvegye a bérét, így szólott a legöregebbikhez:

— No, Mihály gazda, látott-e már kend zenélő tököt?

— Nem én, de mesében már hallottam róla, hogy az alma és a szőlő tud zenélni.

— Nohát az nem mese, hanem valóság. Kihozta a belső szobából a süttőtkét és — csodák csodája! — valóban elkezdett az

muzsikálni, de úgy, hogy a kecskeméti első banda se szebben. Mihály gazda álmélkodva mondta:

— Jé! ... Aztán lehetne-e még kapni ebből a zenélő tökből?

F. B. komolyan válaszolta:

— Tök már nincs, csak ez az egy, hanem a — magjából adhatok. Csak hogy egy koronába kóstál darabja!

Meg is vették valamennyien a csodálatos magot; elültették és szívszorogva várják, hogy mikor fog kinőni az a tök, amelyik muzsikál.

A régi jó időkről emlékezvén, szóba hozta valaki Latinovits Lajost, a híres bácskai nábobot, aki sportot üzött abból, hogy nagyokat mondjon a hazájában valóságos Münchhausen báróvá nőtte ki magát. Lovakról lévén szó, ő mondta el a következőket:

— Hej, lovak! Az én egyszeri négy lovam! Azok voltak ám csak az igazi lovak! Fogadásból indítottam őket utnak és hat — mondd: hat óra alatt lejöttek Bécsből Bács-madarásra. Mikor itt megérkeztek, mind a négyet a zablájánál fogva kellett elkapni, mert még tovább mentek volna. A legjobb volt a dologban, hogy a mint elkapták őket, élettelenül rogytak össze — és mind a négy már hideg volt...

— Hogy-hogy?

— Hát már Pesten megdöglöttek!

— Ejnye, — vágott közbe egy ifju, — hát mi hozta őket Madarásig?

Mire Latinovits így felelt:

— A svung, öcsém! A svung!

Margittán a jó Sz. bátyánk a képviselőválasztás örömeire alaposan elmulatozott a vendéglőben és ugyancsak megcsappant bugyellárral betorkált hazafelé. Odahaza az anyjuk nagy szemrehányással fogadta:

— Ejnye, te vén korhely, hát így herdálod el a korecsében a drága pénzt?

Zörtölődött egy darabig, aztán kiment az udvarra. De ott sem hagyta abba a pörölést. A kotlás tyukkal kezdett civődni:

— Hogy az Isten pusztítsa el a haszontalan tyukját! Husz tojást ültettem alá és csak kettőt költött ki belőle! Ez is hiába eszi a buzámát!

Sz. bátyánk kinézett a nagy pörölésre és szeliden mondta:

— Ejnye, anyjuk, az imént engem szidtal, mert sokat költök, most meg azt a szegény tyukot, mert keveset költ! ... Nehéz is az asszonyok kedvére cselekedni!

Jóképu magyar tér be a szegedi Tisza vendéglőbe.

— Kérek egy pohár sört — mondja.

Se szó, se beszéd, egy óra alatt megiszik egymásután tizenkilenc pohár sört. Mikor a

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Szerencséről jelentik: A megyaszói kerület választópolgárai Nagy Sándor dr. budapesti ügyvédet jelölték párton kívüli programmal, aki a kerületet öt év előtt szabadelvű programmal már képviselte. Nagy dr. a jelölést elfogadta.

A monori kerület függetlenségi és 48-as pártja egyhangú lelkesedéssel Nagy Dezső dr.-t, az országos függetlenségi és 48-as párt alelnökét jelölte, aki vasárnap délelőtt mondja el programbeszédét Monoron.

Kovácsnán a függetlenségi és 48-as párt jelöltje Zakariás János. A kerület egész függetlenségi polgársága pártáryalatra való tekintet nélkül csatlakozott.

A tiszaháti választókerület függetlenségi és 48-as érzelmi választóinak választmánya e hó 6-án Beregszászon értekezletet tartott, amelyen a választókerület összes községei képviselve voltak. Jelen volt a párt jelöltje, Máthé László, volt képviselő is.

A nagykaposi választókerületben Hirtenstein Lajos, volt Kossuth-párti képviselő eddig ellenjelölt nélkül áll.

A felvidéki kerületben a helyzet még bizonytalan. Jelöltet még egyik párt sem állított. Barta Ödön, a kerület volt képviselője a jelöltséget nem vállalta, hanem a nagykovácsi kerületben lép fel.

Oravicán a nemzeti munkapárt Siegeszku Józsefet jelöli.

Pancsován még mindig csak egy jelölt van: Dániel Ernő báró, munkapárti programmal. Hir szerint lesz Justh-párti és nemzeti-ségi ellenjelöltje.

Ozórán eddig Musiczky Döme szerb radikális áll szemben Polit Mihályval, aki önálló szerb programmal lépett fel.

Nagybecskerekén eddig Várdy Imre Justh-párti az egyedüli jelölt.

Nagykikindán Telecsky József lép fel nemzeti munkapárti programmal.

Zsombolyán Bukner János miniszteri tanácsos a munkapárt, Hódy Gyula a Kossuth-párt jelöltje.

Nagyszentmiklóson Rónay Jenő munkapárti áll szemben Telbisz Imre Kossuth-pártival.

Nagykomlóson a nemzeti munkapárt jelöltje Rónay Jenő. Ellenjelöltje még nincs.

Zichyfalván a nemzeti munkapárt jelöltje Karácsonyi Jenő gróf.

Törökkanizsán Tallián Béla munkapárti és Papp Róbert Kossuth-párti a jelöltek.

Lovrinban a Kossuth-párt Baross Jánost jelölte.

Bérgaszentgyörgyön Papp Géza a munkapárt jelöltje, akivel szemben Kardos Samu lesz a Justh párti jelölt.

Ungváron a nemzeti munkapárt jelöltje Nechrebiczky György.

Széchenyi emlékezete.

Az aradi és budapesti ünnepélyek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8

Széchenyi István gróf halálának ötvenedik évfordulóját — mint Budapestről jelentik — kegyeletes ünnepségek keretében ülik meg ma a tudományos testületek, iskolák és a különböző közintézmények, melyek a legnagyobb magyarnak köszönhetik létesülésüket. Már kora reggel feldisznították kegyeletes kezek Széchenyi gróf dunaparti szobrát a nagy közönség lepte el a szobrot körülvevő parkot. A rendet, a kis kertet már az ünnepségek megkezdése előtt zsufolásig megtöltő közönség soraiban Petersen János rendőrfelügyelő vezetésével nagyszámu diszruhás gyalogos rendőr látta el.

Elsőnek, délelőtt tíz óra tájban, a budapesti kegyesrendi főgimnázium ifjúsága jelent meg a szobornál és hatalmas, nemzetiszínű szalaggal ellátott babérkoszorút tett le a szobor talapzatára. Utána a budapesti VII. kerületi (külső) főgimnázium helyezett kegyelete jelölül koszorút a szoborra.

Ezalatt már gyülekeztek a Királyi József-műegyetem tizenegy órakor kezdődő ünnepségének vendégei. Ott volt Molnár Viktor államtitkár, K. Jónás Ödön prorektor vezetésével a műegyetem tanári kara, az ifjúság és sokan mások. Az érdeklődő közönség soraiban megjelent Jászai Mari, a Nemzeti Színház művésznője is és egy szál fehér rózsát tett le a koszoruk mellé a szoborra.

Pontban tizenegy órakor kezdődött az ün-

nepség. Az egyetemi énekkarok Hackl N. Lajos karnagy vezetésével elénekelték a Hymnust, melyet a közönség fódetlen fővel hallgatott végig. Ezután Rényi József tanár lépett a szobor talapzatára, hogy elmondja emlékbeszédét Széchenyiről.

— Széchenyi István halálának ötvenedik évfordulója alkalmából megjelent itt — mondá Rényi — a műegyetem tanári kara és ifjúsága, hogy halálának adjon kifejezést Széchenyivel, a műegyetem megteremtőjével szemben és halála jelölül koszorút helyezzen a szoborra. Senki sem tagadhatja azt a nagy haladást, melyet az emberiség a múlt században tett és senki sem tagadhatja, hogy ezt a haladást jórészt a technikának köszönhetjük. Azok a nagy társadalmi átalakulások, melyek a francia forradalom óta végbementek, legnagyobb részét a műszaki tudományoknak köszönhetik létrejöttüket. Nem lekiósinylése ez az egyéb foglalkozásoknak, csak annak a kijelentése, hogy nem állnánk ott, ahol ma állunk, ha a technika nem szolgáltatott volna nagyszerű eszközöket, amelyek hathatósan közreműködtek a társadalmi rend nagy átalakulásaiban. Itt van például a Lánchíd, a mely a közteherviselésnek volt az első megnyilvánulása, hiszen a Lánchíd volt az első híd, melyen urnak és parasztnak egyaránt fizetni kellett. Széchenyi István volt ennek az országnak az első nagystilű, igazi reformátora. Azóta, hogy ő nincs többé, fél század múlt el, de még ma sem értük el azt a fokot, a mely Széchenyi szemei előtt lebegett. Akkor fogjuk elérni, ha nem a bölcsőjében születik meg az emberrel a becsülete, oíme, rangja és társadalmi állása, ha szakmunka a születési előjogokkal és a munka fogja megadni az emberek rangját és munkájának értéke szerint fognak felfelé jutni a társadalmi rangcsatlályokon. Ha becsületes lesz a munkánk, el fogjuk érni az ország teljes függetlenségét is. — Ezután Pivny Aladár negyedeves mérnök-hallgató beszélt, röviden vázolvva Széchenyi életét és munkásságát a az ifjúság halálának adott kifejezést Széchenyi István fölött.

A Műegyetem diszruhás szolgálai ezután két hatalmas nemzetiszínű szalagos babérkoszorút helyeztek a szobor talapzatára, melyeket a műegyetem tanári kara és ifjúsága szánt Széchenyi emlékének. Végül az egyetemi énekkarok elénekelték a Szózatot, mire a közönség teljes rendben eloszlott.

Délelőtt csaknem az összes fővárosi tanintézetben volt ünnepély.

Az aradi ünnepségekről ezeket a jelentéseket kaptuk: A Kazinczy-utcai pol-

huszadikat rendeli, a pincér nem állhatja meg, odaszól neki tisztelettel:

— 'cságos ur jól tud sört inni.

A magyar szigorúan néz rá. Vállat von, aztán gögösen szól:

— Hátha még szeretném!

Károlyi Mihály gróf kastélyában jelentkezett egy szegény parasztember. Bebocsátják. A gróf titkárával akar beszélni.

— No, mi kell öreg?

— Könyörgöm alássan... ugy-e, van a méltóságos gróf urnak gépkocsija?

— Hogyne volna. Automobil, ugy-e?

— Az, az. Hát arra kérném... tegye meg a gróf ur nekem ezt a szívesseget... nincs pénzünk hentesre... üsse el vele a disznómat...

Ez az eset oly szubtilis és annyira magyar, hogy a világ semminő nyelvére sem lehetne lefordítani.

Ugy történt, hogy egy kétprédikátumos ös-gentry nagyon megbarátkozott Pesten egy földijével, aki nemcsak, hogy nem rendelkezik két prédikátummal, nemcsak hogy nem gentry, hanem épp ellenkezőleg, olyan vallási viszonyok közt él, amelyek csak bizonyos kedvező vagyoni állapot esetén képesitenek nemesi prédikátum elnyerésére. (Ez csak elég tapintatosan van körülírva?)

Megbarátkoztak, megszerették egymást s brudert ittak. Aztán a gentry hazautazott a falujába a nagybátyjához, aki még ösibb gentry, mint ő s akinek három prédikátuma van.

Egyszer sétálnak ketten: ő meg a nagybátyja, a falu főutcáján. Egy fordulónál elébük kerül a fiatalember, akivel úgy megszerették egymást.

Kalapot emel. A nagybátyja viszonozza a köszöntést, az unokaöcs pedig így szól:

— Szervusz!

Azzal tovább mentek. Látni, hogy az öreg ur töri valamin a fejét. Aztán nagy csöndesen, szinte szemrehányó hangon megszólal:

— Te ezt tegezed?

— Igen.

— Ezt az embert, aki most köszönt? A Grünmandlnak a fiát?

— Azt, igen. Tegezem.

Az öreg ur néz, aztán így szól:

— És nem haragszik meg érte?

Tudniillik azt föl se tette, hogy ez a tegezés — kölcsönös is lehet...

Pekár Gyula leutazott a Bácskába felolvasni és amint ezt megtudta egy fursangos barátja, a következő sürgőnyt küldte el a bacsikai városka egyik helyi potentátjának:

„Pekár Gyula kaszinóban fogadott, hogy le-issza egész Bácskát. Résen legyetek!”

Pekár gyanutlanul ült a kupájában, ami-

kor az utolsóelőtti állomáson beszállott két komor arcu ur. Bemutakoztak, aztán egy-egy konyakos üveget tartottak elébe:

— Igyál!

Pekár egy kicsit meghökkent, de ismerte már a bacsikai tempót, nem akarta megsérteni a helyi szokásokat és ivott a konyakból. De a két bacsikai fi ráfordult:

— Hohó, ez nem igazság! Igyál te is anynyit, mint mi! Ne csalj!

— Hát jó! Ide azzal a flaskóval!

Pekár ekéseredetten kapta hatalmas tenyerébs az üveget és kiitta utolsó csöppig. Mi az egy ekkora szál embernek? Aztán puszkén mondta:

— Ide azzal a másik üveggel! Csak sokat beszéljétek, majd kiiszom azt is!

A főkapitánynál kapott szállást és nyomban ebédhez ültek. De mar akkor nagyon kóvalyogott benne a konyak. Nem esoda, nem szokott szeszes italhoz. A legjobban az lepte meg, hogy csupa elszánt ábrázatu ember ült az asztal körül, mintha valamenyen csatába készülének... Értethetetlenül dunnyögte:

— Mi az ördög lelte ezeket? Talán csak nem bántottam meg őket?

De egyébként nem viselkedtek barátságatlanul, sőt egyre-másra noszogatták:

— Igyunk, pajtas! Ex!

Pekár szabódni kezdett:

— Köszönöm, fiuk, de meg fog ártani... Nekem föl is kell olvasnom!

gári finiskola Széchenyi-ünnepélyt tartott a következő műsorral: Himnusz. Énekelte az ifjuság énekkara Szilágyi Gyula énektanár vezetésével. *Megnyitó beszéd.* Elmondotta Berecz Károly igazgató-helyettes. *Szavalt.* Széchenyi emlékezete. Előadta Gyalokay Kálmán IV. oszt. tanuló. *Ének.* Szavalt. Honfidal. Előadta: Korányi Lajos IV. oszt. tan. *Szózat.* Záróbeszéd. Elmondotta Berecz Károly igazgató-helyettes.

A Ferenc téri polgári iskolában szép és lélekemelő ünnepséget tartottak ma Széchenyi emlékére. Az ünnepélyt Szathmáry István igazgató nyitotta meg. Ezután Livery Béla IV. osztályu tanuló elszavalt Széchenyi emlékezete című költeményt. Fekete József tanár tartalmas beszéde után Kovács István IV. osztályu növendék szavalt a következőt. Majd az ifjusági énekkar bámulatos precizitással elénekelte a Himnuszt. A betanítás munkája Szánthó Péter tanár igyekezetét és hozzáértését dicséri. A közönség nagy dícsérettel emlékezett meg az ifjusági énekkar működéséről. Az ünnepély az igazgató zárószavai után véget ért.

A görög trónválság. Athénből táviratozzák: Demselos miniszter egy újságíró előtt kijelentette, hogy abban az esetben is, ha a görögországi helyzetben rend áll vissza, az a meggyőződése, hogy a királynak le kell mondaní és a trónörökösnek kell trónra lépni, habár a trónörökös épp oly makacs és önféjű, mint a király, aki elsősorban okozta Görögország mostani helyzetét.

Aerenthal a királynál. Bécsi tudósítók jelentik: A király ma délután fogadta kihallgatáson, hosszú idő után Aerenthal gróf külügyminisztert, aki külföldi útjáról most érkezett báz.

A lippai főszolgabíróhelyettes. Lippáról jelentik tudósítók: Baróthy Ferenc lippai főszolgabíró elhunytával megüresedett lippai főszolgabírói állás teendőinek elvégzésével a főispán Bolyos Alajos tiszteletbeli főszolgabíró bizta meg.

De valamennyien villogó szemmel ugáltak föl:

— Hohó, nem addig van az! Most lássuk, hogy milyen legény vagy! Így áll!

— Ejnye, azt a...! Most már iszom, ha beléhalok is! — gondolta Pekár és sötét arcát nyelte a bort sűrű egymásutánban.

Végre este nyolckor felállott:

— Fiúk, most eresszetek! Nekem még át is kell öltöznöm a felolvasáshoz!

— Hát jó. Megyünk mi is veled!

Két hajdu fölkapta az asztalt és vitte utánuk. Így kellett Pekárnak átöltözködni; minden ruhadarabot, amit magára öltött, külön áldomásívással ünnepeltek meg. Aztán a két legharciasabb bácskai egy-egy üveg pezsgőt dugott a zsebébe és elkísérte a felolvasóterembe.

Itt is föltűnt Pekárnak, hogy mindenki olyan megbotránkozva néz rá, mintha ő volna az a bizonyos Batu kán, aki betört Magyarországra. Belékezdett a felolvasásába és közben kiszáradt a torka. Öntött az előtte levő vízből és kiitta egy hajtásra, mohó szomjúsággal. De összehorzongott utána, — az is pezsgő volt. A két bácskai pedig folyton sugta a háta mögött:

— Fejezd már be! Menjünk vissza inni! Szegény Pekárt támoilyogva vitték vissza és addig diktálták belé a bort, amíg elaludt szerencsésen az asztalnál... Reggel fájdó fejjel ébredt föl a szobájában. A feje fájt, a gyomra

NYILATKOZIK az államvasutak új elnökigazgatója.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, április 8

Már befejezett ténynyé vált, hogy a kormány javaslatára a király Marx Jánost nevezte ki az államvasutak elnökigazgatói állásába. Az új elnökigazgató fontos pozíciójában, amelybe fáradhatatlan munkabírása és nagy szaktudása segítette, általános meglepedés közszönti. Ez alkalomból Marxot fölkereste egy hírlapíró és felvilágosítást kért tőle vasutügyi terveiről.

(A vasuti személyzet helyzete.)

— Érzem, — mondotta — hogy új állásom nemcsak nagy diaszt jelent számomra, hanem fontos feladatokat és súlyos terheket is. Azonban harmincöt éve szolgálom az államvasutakat és bízom hozzá, hogy erőm nem fog cserben hagyni. Tudatában vagyok annak, hogy Magyarországon a vasut nemcsak a gazdasági élet egyik legfontosabb oszlopa, hanem legértékesebb eszközünk arra is, hogy bizonyos kivülről megnyilatkozó támadásokat segítségével visszaverhessünk. De éppen, mert ennire jelentőséggel teljesnek tartom az államvasutak szerepét, legelső és legfőbb feladatommak ítélem azt, hogy az államvasutak szervezetét a tökéletes fokra emeljem. A vasuti személyzetről igazságosan nem mondhatok egyebet, mint hogy jó és iparkodó. Am a vasuti szolgálat épen olyan, mint a háború. Veszedelemmel teljes és ezek a veszedelemek csak egy módon küszöbölhetők ki, azzal, ha a személyzet az elgondolható legszigorubb fegyelmet respektálja. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy a téren orvoslásra szoruló bajok is vannak...

Arra a megjegyzésre, hogy a vasuti személyzet túlságosan igénybe van véve, ezt felelte az elnökigazgató:

— A világ minden vasutjánál előfordul, hogy bizonyos időszakban a szolgálat fokozottabb munkát követel a személyzettől. A forgalom nem egyöntetű, van idő, amikor csökken és van idő, amikor maximumig fokozódik. Az lehetetlenség, hogy az államvasutak a maguk egész szervezetét akként állítsák be, mint-ha mindig a legnagyobb mértékű forgalmat kellene lebonyolítani. Ez a magyar államvasutakba már eddig befektetett két és fél milliárdon kívül olyan óriási újabb áldozatokat tenne szükségessé, hogy azok a költségvetés egyensúlyát felbillentenék. Mindenesetre a lehetőség határában belül a személyzetnek összes érdekeit istápolni fogom.

(A gyorsvonatok harmadosztálya ellen.)

— Az utazóközönségnek régi kívánsága az, hogy végre harmadik osztályu kocsikat is vigyenek magukkal a gyorsvonatok. Remélhető ennek a reformnak megvalósítása?

— Őszintén meg kell mondanom, — volt a válasz — hogy én nem tartom kivihetőnek ezt az újítást. De, hogy tovább menjek, szükségesnek sem tartom. Olyan nagyok a pénzügyi akadályok, hogy már ez az egy ok is lehetetlenné teszi a reformot. Elsősorban is az államvasutak díjszabása roppant alacsony, viszont a személyzet, a karbantartás, az anyag igen megrágt. Már most mi volna a következtetése annak, ha a gyorsvonatokat harmadik osztálylyal járatnánk? A gyorsvonatok titka éppen az, hogy kevesebb vaggennal s így kisebb terheléssel futnak, tehát gyorsabbak is. Ha több kocsit kötnénk a lokomotívhoz, vagy a gyorsaság lenne kisebb, ami visszaesést jelentene, vagy pedig szaporítani kellene a gyorsvonatok számát. Új mozdonyokra volna szükség, de viszont a pályatest, ha több rajta a gyorsvonat, szintén többbe kerül s mindez így együttvéve egy körforgás, ami minden ponton új költségeket okozna. De van más oldala is a dolognak. Aki ma a gyorsvonat második osztályán utazik, az nagyrészen átmenne a harmadik osztályba s ez nagy jövedelemcsökkenéssel járna. De ez sem elég. Azok, akik ma a személyvonatok másodosztályát használják, nagyrészen szintén átpártolnának a harmadik osztályu gyorsvonatokhoz. Felesleges tovább folytatni, az eredmény az lenne, hogy többbe kerülne a vasutak fentartása, mint eddig, viszont a jövedelem megfogynak. Ilyesmit nem szabad megkockáztatni. Végezetül pedig, valójában nincs is szükség erre a reformra. A magyar államvasutak kitűnően kiszolgálják a közönséget. Éjszakai személyvonatok vannak minden irányban. Ahol szükséges, járatunk gyorsított személyvonatokat, óránként 60—65 kilométeres sebességgel. Aki nek pedig annyira drága az idejük, például a kereskedőembereknek, hogy nem elégitik ki őket a személyvonatok, azoknak az a kis árkülönbség, ami a gyorsvonatok esetleges harmadik- és meglevő második osztálya között van, éppenséggel nem okozhat valami óriási áldozatot.

émeleggett, kábultan indult el, hogy fölkeresse a házigazdát. Az ebédlőben ott találta az asztalt, de üresen, csak a cigánybanda állta körül és muzsikált keservesen, pislogó szemmel. Almélkodva kérdezte:

— Hát ti kinek huzzátok?

A primás vigyorogva felelte:

— A nágyaságos uráknak — itt ázs ástál állt!

Valóban egy dörmögő, borizú hang szólt meg az asztal alól:

— No, Gyula, most ismerd el, hogy lefőztünk!

— Miért?

— Mert mi mégis jobban tudunk inni, mint te!

Pekár Gyula összezsapta a kezét és elkecserepedve mondta:

— Hiszen ezt elhittem volna anélkül is! Hát ezért kellett nekem beteggé innom magamat?

A vidám, kedves Bácskából nem is kerülhet ki komor törvény. Ahol olyan sok a bor, olyan jó a bor, s ahol úgy tudják méltányolni a sok és jó bort, ott még a paragrafus is muzsikára szedhető.

A vármegye nemrég új szabályrendeletet alkotott, amelynek második paragrafusa így szól:

„Tilos ennél fogva az utcákon, vagy más nyílt helyeken való kurjongatás, lármázás, botrányt okozó veszekedés; a közönség szemlé-

letének kitett helyen a közszemérmert sértő magaviselet és szemérmeseértő, vagy Istenkáromló kifejezések használata; a fatáknak, kerítéseknak, kapuknak bármily eszközzel való eknélküli döngetése; kolompokkal, vagy más zajt okozó eszközökkel való lármakozás, csegetyűk oknélküli zaklatást célzó meghuzása, az ablakok beverése, a nyári estéken az utcákon szokásos duhajkodás céljából való csoportosulások. Tilos korecsmákba ölombotok, fokos, bikacsok, kés, pisztoly, bicska és revolver vitele.”

Ez már nem is törvény. Ez nem jogi munka. Ez tiszta — etnográfia ...

A Bácska entry-világában van egy közismert alak, aki — hogy is mondjuk csak? — éppen ellentéte annak, amit „lángész” nek szoktak nevezni az emberek.

Kállay Tamás találkozott vele itt Budapesten a kaszinóban. A sablonos beszélgetés során a bácskai dicsekedve mondta:

— Hej, Tamás öcsém, de jól mulattunk tegnap este!

— Ugy? Hol?

— Ósbudában. Hárman voltunk mindössze, de kutya jól mulattunk! Cefet egy mulatság volt!

— Lám-lám! ... Aztán kik voltatok?

A bácskai elkezdett számolni az újján:

— Hát először is ott volt Vermes Pista, aztán másodszor ott volt Hajnal Muki, aztán

Utazó politikusok.

Tisza Debrecenben, Kristóffy Aradon.

Távirati tudósítás.

Arad, április 8.

Tisza István gróf vasárnap Debrecenbe utazik és résztvesz a munkapárt alakuló gyűlésén. Politikai körökben nagy várakozással tekintenek Tisza nyilatkozata elé. Szintugy érdeklődés kíséri Kristóffynak vasárnap Aradon elmondandó beszédét.

Mai hireink itt következnek:

A pénzügyminiszter audienciája.

Bécsből táviratozzák: Lukács László pénzügyminiszter ma délelőtt tíz órakor külön kihallgatáson jelent meg a királynál, akinek reszort-ügyekben tett előterjesztéseket. Jelentést tett az új kölcsön kibocsátásáról is.

A miniszter délután 3 órakor visszautazott Budapestre.

Lukács László nyilatkozata.

Bécsből táviratozzák: A „N. Fr. Pr.” munkatársa beszélgetést folytatott Lukács László pénzügyminiszterrel, aki a következő nyilatkozatokat tett:

— Számomra a magyar politikában beállott fordulat nem jelent meglepetést. Én azt logikai szükségességnek tekintetem. A választási küzdelem nagy döntése ma még teljesen homályban van. Mi lesz a választások eredménye, senki se mondhatja előre. A kormány-nak többsége lesz, az bizonyos, de hogy mekkora lesz ez a többség és hogy milyen lesz egyébként a ház összetétele, azt ma még senki sem tudja. Reméljük, hogy a praktikus lehetőségek politikája győzelmet fog aratni. A választások iránt megnyilvánuló szenvedélyes érdeklődés elől természetesen a napi politika összes egyéb eseményei erősen visszamaradnak. Viszont mindazokat a dolgokat, amelyek bármiképpen összefüggnek a választásokkal, érdemen felül bolygatták. Így most abból akarnak tökéletet kovácsolni, hogy a kabinet különböző tagjai különböző véleményeket nyilvánítottak különböző részletkérdésekről. Khuen-Héderváry gróf maga a lapban a legilletéke-

sebb formában szól hozzá ehhez a témához. Megállapította, hogy a kormány kebelében egyetlen aktuális jelentőségű kérdés tekintetében sincs véleményeltérés. A magam részéről csak azt kívánom fölvilágosításul hozzátenni, hogy a kormány a nem aktuális részletkérdések egész sorát még nem öntötte programszerűen kötött formába, amiért is könnyen érthető, ha a miniszterek személyes véleménynyilvánításai itt-ott nem egészen kongruálnak. Politikailag ezek az eltérések teljesen jelentéktelenek. Kisértetek történtek arra is, hogy mostani bécsi tartózkodásomnak politikai jelentőséget tulajdonítsanak. Erről sincsen szó. Bécsi utazásom reszortutazás. Egész hosszú sorát a reszortkérdéseknek kell az itteni szakkörökkel, melyekkel eddig igen kevés érintkezéssem volt, elintéznem. E reszortügyek részleteiről nem nyilatkozhatom, mert ez zavarólag hatna a tárgyalások menetére és mert talán egyes dolgok, amelyek most nincsenek végleges tárgyalási stádiumban, horderejük és jelentőségük tekintetében talán tulbecsültetnének.

Bécsből táviratozzák: Lukács László mai audienciája után egy újságíró előtt még ezeket mondotta:

— Azok a hírek, hogy a kormány kebelében ellentétek dühnek, teljesen alaptalanok. E tekintetben Khuen gróf már szélesen és tárgyilagosan nyilatkozott.

Nyilatkozata további során Lukács megcáfolta azt a hírt, mintha a legutóbbi pertérlek egyenesen a király kívánságára történtek volna.

— Ép úgy nem igaz az sem, — mondotta Lukács — hogy az új magyar kölcsön céljaira pénzt jöttem volna szerezni Bécsbe.

Kristóffy Aradon.

Kristóffy József vasárnap délből Aradra érkezik, ahol délután népgyűlés lesz az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett. Ezen a népgyűlésen Kristóffy hosszabb beszédet fog mondani, amelyben polemizálni készül Tisza Istvánnal és az általános szavazati jog ellenségeivel. Politikai aktivitásba lépni nem szándékozik, de a választói jogért való küzdelmet nem hagyja el.

Amint látja, eléggé terjedelmes a testi mivoltunk. Csak három székbe beleférünk!

Az igazgató megértette vele, hogy a színházi székeket karfa választja el egymástól, elég lesz hát kelet is. Aztán megkérdezte, hogy mennyi időre akarná bérelni.

— Hát amíg élünk. Az ur meddig marad itt?

— Három évig tart a szerződés.

— Hát akkor három évig. Mibe kerül az?

— Attól függ, hogy páros bérlet e vagy egész.

— Egész. Minden estére.

— De premiérre vagy vendégszereplésre nem érvényes a bérlet.

— Hát számítsa úgy, hogy érvényes legyen.

— De kérem, megesik, hogy némely darabot egymásután sokszor játszanak.

— Bánom is én. Egyáltalán úgy számítsa, hogy mindig enyém legyen a hely. Döletán is, este is!

Megegyezték és azóta Lencsés-Nagy Bálint uram délután és este pontosan megjelenik a színházban élete párjával. Mindegy, akármit, akárhányszor játszzák, ő végignézi. Néha, ha nagyon szemügyre vesz valami színésznőt, kölcsön kéri az előtte ülő gukkerjét és mikor visszaadja, jóindulattal mondja:

— Majd küldjön egy asskót, adok benne egy malacot érte.

Tisza gróf Debrecenben.

Budapesti tudósítónk jelenti: Tisza István gróf holnap Debrecenbe utazik, ahol az ottani munkapárt vasárnapi alakuló gyűlésén beszédet mond. Tiszát a Nemzeti Társaskör számos tagja fogja Debrecenbe elkísérni.

A honvédtüzérség felállítására.

Budapesti tudósítónk jelenti: Egyes lapok Hazai Samu honvédelmi miniszter bécsi időzését arra használják fel, hogy valóltan híreket kolportáljanak a honvédtüzérségről és ágyúról. Ezzel szemben félhivatalosan jelentik, hogy a honvédtüzér kérdés aktuális ugyan aanyiban, amennyiben a kormány el van tökéltve arra, hogy a már annak idején Tisza István gróf kormányzása alatt bejelentett honvédtüzérség felállítását csakugyan végrehajtja, e miatt május hónapban ankétet tart, amelyen résztvesznek a közös hadügyminiszterium és osztrák honvédelmi miniszterium képviselői is. Az ágyuk a legjobbak és legmodernebbek lesznek.

A honvédelmi miniszter bécsi útja pedig, tisztán a májusi katonai előléptetésekkel áll kapcsolatban és a miniszter ma délből már vissza is érkezett Budapestre.

A Justh-párt hazája.

A Justh-párt nemcsak a képviselőjelöltek mellett agitál, hanem már gyűjti az „alkotmányos költségeket” is, még pedig eddig szokatlan módon.

Debrecenben például — mint onnét írják — többen kaptak bizalmas levélkét, mely azt a bizalmas kérdést is tartalmazza: vajjon az igen tisztelt elvtárs hajlandó volna-e egy kis pénzt az elvek érdekében megereszteni és van-e néhány ilyen puritán gondolkodású bizalmas barátja. Így hangzik a levél:

ORSZÁGOS

FÜGGETLENSÉGI és 48-AS PÁRT.

Erzsébet-körút 43. Royal B.

Budapest, 1910. április 1.

Igen tisztelt Elvtársam!

A bekövetkező választások úgy lehet hosszú időre eldöntik a nemzet sorsát. Pártunk épen ezért lelkiismeretbeli kötelességének tartja, hogy teljes erejével harcra szálljon. A kerületekből érkező teljesen megbízható jelentésekből örömmel látjuk, hogy küzdelmünk a legszebb reménnyel biztat. Egyre-másra jönnek hozzánk a jelöltet kérő megkeresések olyan kerületekből, amelyek alkalmas jelölt fellépése esetén, aki az alkotmányos költségekre némi áldozatot meghozni hajlandó, elveinknek könnyű szerrel meghódíthatók lennének.

Igen tisztelt elvtársamról tudjuk, hogy a függetlenségi eszmének rendíthetetlen harcosa s választó bizottságunknak őszinte hazafias öröme szolgálna, ha küzdő társaink sorában üdvözölhetnők. Bajtársi bizalommal kérjük tehát, szíveskedjék bennünket alulírott bizot sági elnökhöz intézendő levélben lehetőleg postafordultával értesíteni, hajlandó volna e pártunk programjával jelöltséget vállalni s velünk egy-két olyan bizalmas barátjának a nevét is közölni, akihez ugyanezen kéréssel fordulhatnánk.

Nagybecsű válaszát kérve, vagyok

hazafias üdvözléssel:

Batthyány T.

Monstre-küldöttség a szekularizáció ellen.

A választási készülődések során most egy új mozgalom jelentkezik. Minthogy egymáshoz irányban erős agitáció nyilvánul a szekulari-

harmadszor ... harmadszor ott volt ... ejnye, ki is volt a harmadik?

A bácskai boszankodva nyemkódta a fejbujját.

— Ejnye, azt a ... sehogy sem jut eszembe, hogy ki volt a harmadik.

Kállay nevetve mondta:

— Te! Talán te voltál a harmadik?

A bácskai álmélkodva kiáltott fel:

— No né! Igazán? ... Honnan tudtad?

Makó Lajos, a néhai színházigazgató beszélt egy érdekes epizódot a civisről, mint színházi habituéról.

Lencsés Nagy Bálint uram egyszer két ingyen-jegyet kapott valami koncertre, amit a színházban tartottak. Vacsoránál szőlt hát a feleségének:

— Anyjuk, elviszlek este a teátrumba!

Az asszony szemrehányó hangon válaszolt:

— Ejnye, becsületben megöregedtünk, aztán most akarsz komédiába vinni?

De hát kár lett volna veezendőbe hagyni a két potya-jegyet és így mégis csak elmentek a „komédia”-ba.

Másnap délelőtt beállított Makóhoz Lencsés Nagy Bálint uram.

— Nagyon tetszett ám a komédia nekem is, meg az anyjuknak is. Hát elhatároztuk, hogy ezután állandó helyet váltunk. Mennyiért adna három helyet az ur?

— Hármát?

— No igen, nekem, meg az anyjuknak.

záció mellett, ezzel szemben a tegnapi napon nevezetes mozgalom indult meg a szekularizáció ellen. A kassai katolikus körben Takács Menyhért jászóvári prépost beszédet mondott, amelyben rámutatva a magyar katolicizmust fenyegető veszedelemre, javasolta azt, hogy a bazai katolikus egyesületek ezertagu küldöttséggel járuljanak a kormány elé s tolmácsolják ekképen a magyar katolikusoknak abbéli óhaját, hogy a törvényhozás alkossa meg a katolikus autonómiát, amely hivatta volna arra, hogy a magyar katolicizmusnak sok milliónyi vagyonát kezelje.

A kassai kör elfogadta a prelátus javaslatát s így kilátás van olyan látványosságra, aminő talán még sohasem volt. Mert ezertagu küldöttség még a választási mozgalmakban sem fordul elő.

Justh Gyula Temesváron.

A „Pol. Hir.”-nak táviratozzák Temesvárról: Justh Gyula, az erszagos függetlenségi és 48-as párt elnöke, tegnap este Temesvárra érkezett. A vasútnál óriási néptömeg élén Fülöp Béla dr. udvari tanácsos és Kifaludy Kálmán pártelölök fogadták. A Vigadóban mintegy 500 résztvevővel társasvácsora volt, amelyen Hajdu Frigyes volt képviselő felköszöntőben elteit Justh Gyulát, aki nagyhatású beszédben válaszolt. Kiterjeszkedett az aktuális politikai kérdések mindegyikére, miközben a közönség többször éljenzésben és tapsokban tört ki. Kijelentette, hogyha a nemzeti követelésektől semmit sem adnak meg, az ország nagy érdekeit szolgáló gazdasági önállóság ellen a hatalom állást foglal, akkor a függetlenségi párt a legnagyobb ellentállást fogja kifejteni. A közös bank szabadalmából nem lesz semmi. Sohasem fog megszűnni a nemzet jogaiért folytatott harc, amíg az ország jogos követeléseit nem teljesítik. Hosszantartó éljenzés fogadta Justh beszédét. Muth Gáspár a nemzeti küzdelem névtelen hőseit élteit, a szerb radikálisok nevében pedig Dimitrisz Szvetozár dr. ádvózta Justhot.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Jegyzők gyűlése.** Az aradvármegyei községi és körjegyzők egylete és nyugdíjintézete Aradon a vármegyeháza kis-terében 1910. évi április hó 18-án d. e. 10 órakor, illetve a törvényhatósági közgyűlés berekesztése után azonnal tavaszi rendes közgyűlést tart.

Tárgysorozat a következő: Az aradcsanádi egyesült vasutak igazgatóságának értesítése a vasuti jegyek tárgyában. 1909. évi egyleti számadások megvizsgálása. 1910. évi egyleti költségvetés tárgyalása. Az egyleti pénztár javára befolyt adományokra vonatkozó elnöki bejelentés. A községi- és körjegyzők haszonélvezetében levő községi földeket terhelő köztartozások fizetésének módosítása iránt beadott indítvány tárgyalása. A jegyzői földek javítása tárgyában benyújtott kérvényre érkezett alispáni intézkedés előterjesztése. Az erszagos központi jegyző-egylet felhívása a jegyzői nyugdíjintézeti szabályrendelet módosítása tárgyában. Ugyanannak felhívása a községenkénti kölcsönös és kötelező szarvasmarha kártalanításra vonatkozó szabályrendelet tervezete véleményadás iránt. Ugyanannak felhívása az „Uj Politika” hírlapkiadó részvénytársaság támogatása iránt (1) Ugyanannak felhívása a néhai Juhos Ferenc sírmlékére való adakozásra. Ugyanannak felhívása a Budapest 1910. május 5-én tartandó rendkívüli közgyűlésre. Konopán Miklós és özv. Szelecsán Jánosné nyugdíjaztatási és nyugdíj megállapítása iránti kérvénye. özv. Laczay Gyuláné segélyezés iránti kérvénye. Borsos Lajos gurahonci körjegyző kérvénye pótnyugdíjban való részesítése iránt. Egyidejűleg tisztelettel felkértem azon kartársaimat, kik idei tagjai díjakat még be nem fizették, hogy e címen 4 koronát Jung Péter tucsi körjegyző egyleti pénztárhoz sürgősen beküldeni szíveskedjenek. Pováczay Soma elnök.

(*) Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület f. é. április hó 9-én (szombat) delután 4 órakor a városháza tanácsterében (I. emelet jobbra) tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja.

— A szegénytanulók számára a következő adományokat vettük: özv. Kintzig Józsefné 10 kor., Eles Árminné 10 kor., Szakoleczay Lajosné 10 kor., Scháder Mária (Kurtics) 5 kor., bélavári Fekete Miklósné 6 kor., mint a bál felültizetéseket. Az egyesület részére befolyt: Aradi első takarékpénztár 100 kor., Arad csanádi gazdasági takarékpénztár 200 kor., Aradcsanádi egyesült vasut 40 kor., Megyei takarékpénztár 100 kor., Aradi polgári takarékpénztár 30 kor., Aradi ipar- és népbank 30 kor., Aradi központi takarékpénztár 50 koronát adományozott. Fogadják ezután is bálás köszönetemet. Özv. Hauser Károlyné ezredezné, egyes. elnök.

Ékszerrablás Bécsben.

Kifosztott utas.

Távirati tudósítás.

Arad, április 8.

Bécsben — mint onnét táviratozzák — tegnap késő este nagy ékszerrablás történt. Két utonálló elrabolt egy párisi ékszerésztől a Westbanhof közelében 100.000 frank értékű ékszert tartalmazó bőr táskát, azután megszöktek. Az esetről ezeket jelentik:

Egy Bécsen átutazó, Jules Arnandon nevű párisi ékszerész tegnap foljelentést tett a bécsi rendőrségnek, hogy a nyugati pályaudvaron két utonálló elrabolta tőle közel 100.000 frank értékű ékszert tartalmazó kőzitáskáját. A károsult kereskedő előadása szerint a tettesek megleték őt, amidőn késő este a nyugati pályaudvar étkezőjéből távozva, a közbeeső parkon át az északi pályaudvar állomására indult. Utközben a meglehetősen járatlan helyen két egyénnel találkozott, akiknek egyike a kezében levő szerszámmal oly erővel ütött a kezére, amelyben az ékszereket tartalmazó bőröndjét vitte, hogy a kőzitáskát azonnal elejtette. Erre a másik utonálló felkapta az ékszerbőröndöt és azt magával vive, társával együtt a legnagyobb gyorsasággal futásnak eredt és mielőtt a megtámadott ékszerész meglepetéséből öntudatra ébredhetett volna, eltűntek.

Amikor járókelők érkeztek a vakmerő rablás színhelyére, a tetteseknek már teljesen nyoma veszett. A párisi ékszerész előadása szerint már Budapest és Bécs felé utközben a vasuti kocsiiban feltűnt neki két fiatal utitárs, akik nagyon gyanus érdeklődést tanúsítottak az ékszerészszel szemben.

Bécsből táviratozzák: A rendőrség ma reggel újból kihallgatta Arnandont, aki csak franciául beszél. Az ékszerész fentartja tegnapi vallomását. Elmendotta még, hogy tegnap egész nap Budapest volt dolga, delután Bécsbe jött és az éjszaka folyamán Párisba szándékozott utazni, előbb azonban megakart vacsorázni. A vasuti étterembe ment, az ékszereket egy barna táskában vitte. Vacsora után a Westbanhof terén akart átmenni s ott támadták meg.

A rendőrség azt hiszi, hogy Arnandon utitársai voltak a tettesek és erőlyesen nyomoz kérekerítésük iránt.

SPORT.

+ Szeged—Arad bajnoki matche. Vasárnap delután negyedórákor tartja az A. A. C. idei első bajnoki matchet a Szegedi Atletikai Clubbal. A szegedi csapatban több kiváló pesti játékos van és így erős ellenfele lesz az A. A. C.-nak. A bajnoki match őszi fordulóját az A. A. C. erős küzdelem után 1:0 arányban tudta csak megnyerni. E két egyenrangú csapat mérkőzése ismét élvezetes sportesemény lesz. Bíró az előnyösen ismert Zoltán Béla lesz.

Jánossy fenyegetődzik.

Leleplező cikksorozat.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, április 8.

Jánossy Aladár még mindig nem tud belenyugodni abba, hogy őt fölmentették a szegedi esküdtek. Nem tud mit csinálni a váratlanul rászakadt nagy szabadsággal. Ugy érzi, hogy neki mindenáron szerepelni kell. Ma cikket irt egy budapesti esti lapban, bejelentve, hogy súlyos leleplezésekkel fog kirukkolni. Ujra megírja emlékiratait, amelyekben kiméletlenül leleplez mindenkit.

A leleplezéseket bejelentő cikk így szól:

Amióta a szegedi felmentő verdikt megnyitotta börtönöm ajtaját s verejtékes homlokkal járom a „szabad” élet nekem százszorosán göröngyös, terhes útját, csak most látom világosan: milyen szenzációt keltett az a szerencsétlen Haverda-ügy, melynek önkéntelen főszereplőjévé váltam.

Volt alkalmam arról is meggyőződni, hogy tudós, író, büntető-jogász, hozzáértő és laikus, szóval mindenki, aki akár hivatásszerűen, akár a saját maga tanulmányára figyeli az emberi lelkek rejtélyeit s az ezekből ki-kitörő szenvedélyek mélységeit, indító okait, közel egy év óta szinte lázasan kutatja azokat a felvilágosító motívumokat, amelyek ennek a bűnügynek rugói voltak.

És tapasztalnom kell, hogy hiába kísérték figyelemmel a hírlapok legapróbb tudósításait, hiába hallgatták végig két alkalommal is az ideggyöttrő esküdtszéki tárgyalásokat, a vádlottak egyéniségéről, a bűntény előzményeiről, indító okairól, végrehajtásának körülményeiről nem alakult, nem alakulhatott ki egyetlen tiszta, világos, pozitív meggyőződés sem, mert sok-sok komoly, intim részlet mélyen elrejtve maradt a nyilvánosság előtt s maguk a vádlottak és védők is a titokzatosság kódéba igyekeztek burkolni az egész ügyet...

Nos hát én, a bűnténynek nevezett szerencsétlenség végrehajtója, most fel akarom lebontani ezt a titokzatos fátyolt. Elhatározásomat jól megfontoltam, nem hirtelen, spontán kelt életre, hanem hetek óta érelődött. És főleg nem vezérel sem szenzációhajhászat, sem anyagi érdek, hanem mélyebb lélektani ok.

Érzem teljes súlyát annak a nagy kérdőjelnek, amely ennek a bűnténynek háttérében — dacára a felmentő ítéletnek — fenmaradt. A társadalom elzárta előttem a jövő boldogulás és a becsületes élethez vezető utat, pedig én vállalkoztam arra, hogy ezt az utat a legnagyobb nyomor közt, megalázva is, csupán saját lelkiismeretem fölemelő, megnyugtató érzése közt végig járom...

Nem kellett becsületes törekvéseim ... Jól van ... Látta hát tisztán ez a társadalom az egész piszkot, kloákát és itéljen a valóság alapján s ha akkor is zárva tartja előttem a boldogulás útját, elhiszem, hogy jogosan jár el, leltem felszabadul a most nyomasztó érzések alól s levonom a további konzekvenciát.

Egész multam, mérhetetlen csalódásaim, az emberek el sem képzelhető aljassága, kegyetlensége, amelylyel mostani helyzetembe döntöttek, magammal teljesen meghasonlott emberré tettek, aki a jövőtől nem remél semmit és nem retteg semmitől.

Ez az állapot minden eshetőséggel szemben megfontolóvá tesz. Hiszen a királyi Kuria még nem erősítette meg a szegedi verdiktet... Nem törődöm vele, semmiféle okom nincs titkolózni, ámitani...

Kiadom memoirjaimat, illetve újból megírom azokat s elmondok mindent, nem kimélve sem magamat, sem másokat, ami az egész bűnügyet s a benne szereplők egyéniségét, eljárását tiszta vilá-

gosság elé helyezi. Szigorúan tárgyilagos, elfogulatlan leszek a meg van a módom ahhoz, hogy a mit állítani fogok, azt elfogadhatóvá is tudom tenni. A nagyközönség tehát minden cenzura nélkül bepillanthat körülbelül egy hónap múlva három emberi lélek legrejtettebb zugaiiba...

Felmentésem óta sok emberrel érintkeztem s ezek tanúságot tehetnek arról, hogy nincs bennem egyetlen szikrája a ravaszságnak, kétszínűségnek. Minden szavam, egész magatartásom a tulzástig leplezetlen és őszinte. Erről a nagyközönségnek is alkalma lesz meggyőződni s én tudom, hogy a tulajdonképeni szenzációt ezek a memoírok fogják — akaratom ellenére is — meghozni.

Batthyány gróf lemondott.

Válság a vasutas szövetségben.

Távirati tudósítás.

Arad, április 8.

A vasutas szövetség vezetőségében tudvalevőleg régebb idő óta viszályok dultak. Batthyány Tivadar gróf, — mint budapesti tudósítónk jelenti, — ebből kifolyólag, ma beadta lemondását. A vezetőséghez hosszú levelet intézett, amelyben bejelenti, hogy nem kíván tovább tisztséget viselni a szövetségben.

— Mindent elkövettem, — írja a gróf, — hogy a tervek szerinti mozgalmak káros következménye a szövetségre ne háruljon, de sajnos, ez a törekvésem hiába való volt. Erős és erősebb hangnemben súlyosabbnál súlyosabb vádakát halmoztak fel és intrikáltak a szövetség ellen. Többek között támadtak a napilapokban is. Lorber József szövetségi titkár és Baruch Sándor aláírásával cikksorozat jelent meg, amelyben nyilvános vádak foglaltak. Ép alig néhány órára rá, hogy ezek a hosszú közlemények napvilágot láttak, levélben értesítették az elnökséget, hogy a kereskedelemügyi miniszter utasítására a vasuti és hajózási főfelügyelőség a szövetség egész működésére, valamint a cikkben foglalt vádakra nézve a hivatalos vizsgálatot elrendelte.

A vizsgálatot, — mint Batthyány gróf levelében írja, — a legnagyobb szigorral lefolytatták és a Krammer ellen felhalmozott vádak, — három jelentéktelen vádponton kívül, — alaptalanoknak találták.

Az országos vasuti takarékpénztár ellen felhozott vádakra nézve kiküldött bizottság beható vizsgálat tárgyává tette a panaszokat. Megvizsgálta a takarékpénztár könyveit és meggyőződött róla, hogy ott minden a legnagyobb rendben van. A miniszter, leiratában, melyben a szövetség ügyeit tárgyalta, a takarékpénztárra vonatkozó vádakot fel se említette.

Batthyány gróf levele végén ezeket írja:

— Szívem melegével érzem a kereskedelemügyi miniszter ur leiratának végső soraiban foglalt tanácsot, mikor utalva rendeletére, a vasutas szövetség vezetőségében duló személyes természetű viszályok sürgős megszüntetésére intéz felhívást. Kövessék a miniszter ur igaz tanácsát s iparkodjanak azon, hogy a béke a szövetség kebelében helyre álljon.

VÁROS ÉS MEGYE.

A városi közgyűlés. Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1910. évi április hó 13 án d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydarábok folytatódólagos sorrendje:

A tanács előterjesztése a magyar aszfalt részvényirtásul mult évi keresetének megállapítása iránt. Binder Gyula városi számtiszt kérvénye az államszámviteli vizsga letételére

nyert határidőnek 6 hóval való meghosszabítása iránt. Billich Miklós adópénztárak kérvénye 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt. A tisztí ügyészség bemutatja a Petrov Risztával kötött földbérleti szerződést jóváhagyás végett.

A HORDÁROK tüntető felvonulása.

Mulat a budapesti utca. — A Nemzeti Kaszinótól a városházáig.

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, április 8.

A budapesti utca ma délután mulatott, nevetett és éles ellentétül egy folytonos, élő, határozó kordon gyanánt vonult végig a belváros utain egy szomorú menet mellett. Budapest közönsége mosolygott és nevetett, míg a tüntető felvonulást rendezett hordárok, vagy mint ők magukat nevezik: közszolgák, kürtösök harsonájának bus hangja mellett a maguk nyomorúságát, kenyeretelenségét dokumentálták.

Nyolcszáz, egzisztenciájáért küzdő ember, szemében elkeseredéssel, fején piros sapkával vonult ki ma az utcára: „Idő nézzetek, panaszkodunk és jogosan panaszkodunk, mert a ti intézkedéseitek dönt a nyomorba nyolcszáz családot” — mondták a vádoló szemek.

A hordárok már napok óta készülődtek a nem mindennapi tüntetésre. Felhívásokat osztottak szét tegnap a következő tartalommal:

Testvérek! Holnap tudjuk meg, hogy visszaadják-e kenyerünket, vagy nyomorultul el kell pusztulni családunkkal együtt. Legyetek ott mindannyian, mert ha nem sikerül ilyen módon demonstrálni jogaink megszorítása ellen, tulajdonítsuk azt saját közönyösségünknek. Az összes közszolgák megvetése fogja érni azokat, kik eme válságos pillanatokban sem tömörülnek együvé. Mitleider Armin elnök, Arimovits József kürtös. Köszölgé egyenruhában megjelenés kéri.

A megvívandó csatára ma aztán tömegesen jelent meg a piros sapkások fölözslani készülő batallionja. Közgyűlés előzte meg a felvonulást.

A sarkok csendes őrei óriási elkeseredésnek Mitleider Armin elnök adott panaszos beszédben kifejezést.

Elmondotta, hogy amit még a telefon és villamos vasut a kemény kenyérből meg hagyott, azt elvette a: messenger boy, a gyorsküldő vállalat, mely a hordár egzisztenciáját alapjában rendítette meg.

— Fel a városházára — kiáltotta az elkeseredett tömeg — ott hallják meg a mi igaz panaszunkat és orvosolják a bajainkat.

A jelszó után a tömeg kivonult az utcára és katonás rendben sorakozott.

Mitleider elnök az élére állt a csapatnak, intett a kürtösnek, aki szíve minden fájdalmát belefújta a harsonába és a szomorú induló hangjai mellett, dübörgő léptekkel indult meg a kenyerétől megfosztott hordár-zászlóalj, melynek zászlójaként egy őszbeboruló, hórihorgas alak egy táblát lengetett:

A KENYERÜKTŐL MEGFOSZTOTT
KÖZSZOLGÁK.

Ez a felirat azonban abszolúte nem hatotta meg azt a nagy közönséget, mely a felvonuló hordárokat végigkísérte az utcán. Kitérően mulatott a furesz látványosságon, mely egy régi és megszokott fővárosi típusnak a temetését jelenti.

Lehorgasztott fővel, a csatát vesztett harcos megadásával lépdelt a jogaiért tüntető hordár testület. Előszörre a kürtös riadót fújt. A nehéz bőröndök cipelésében megrokkant derekak

kiegyenesednek, a fáradt szemekben tűz gyúlad és minden tekintet a vezérre szegődik.

— Mi az, mi történt?

Már rohanni készül valamennyi, mikor az elnök harsány hangon kiadja a vezényszót:

— Roham, előre, két messenger boy a Nemzeti Színház felől jön. Utánuk!

Ki tudja, milyen véres csatáról kellene most írni, ha a hordárokkal szembejövő boyok észre nem veszik a készülő veszedelmet és biciklijüket megfordítva eliramodnak.

— Még ezt a gyönyörűséget is irigylik tőlünk, — panaszkodik a 790-es. — Pedig milyen élvezet lett volna elpáholni a két gyorsfutárt.

Ezután a Nemzeti Kaszinó elé vezette az elnök az 6 földhöz ragadt szegény csapatát.

Egetverő éljénzésben tört ki a hálás hordár zászlóalj. Majdnem, hogy beszédet intézett Mitleider bácsi egy ablakban könyöklő grófhhoz; a hordárok hálálkodtak, mert a főurak, nem törődve a kor rohamos fejlődésével, megmaradtak a lassu, de megbízható hordároknál. A kürtös úgy fújta a general marschot, hogy öröm volt hallgatni. A nagyszerű zenei produkcióban benne volt a keserű panasz, a zokogó fájdalom, a mezítlábos gyermek éhezése miatt síró apák feljajdulása. És az utca népe nevetett, nagyszerűen mulatott.

Ez volt az utolsó előtti stáció. Innen megállás nélkül vitt az ut a városházáig, Déry Ferenc tanácsjegyzőhöz. Egy deputációt küldtek fel, kérve a folyamódások kedvező elintézését. A válasz még jobban letörte az elfáradt embereket.

— Sajnálom, a saját hatáskörömben nem tehetek semmit.

Ez volt az egyik válasz.

A másik pedig: egy újabb konkurrens vállalat felállítása. A főváros ugyanis ma engedélyt adott egy női gyorsküldő vállalatnak. A messenger girl, a kerékpáros magánpostásleány épen ma vonult be a tarka fővárosi utca színvegyülékébe. Ez még sötétebbé teszi a pirossapkás hordár életét.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: Luxemburg grófja, operatta. (A bérlet.)

Vasárnap: Délután mérsékelt helyárrakkal: Tancos huszárok, operett. Este: Luxemburg grófja, operett. (B bérlet.)

* Megismétlik a diszoldadást. Hétfőn tudvalevőleg nagyarányú művészestély lesz az aradi színházban. A közönség körében rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg az előadás iránt és mindenki igyekszik megváltani jegyét már napokkal a művész-estély előtt. Ma reggel valószínűs baro volt a színházi pénztár körül és fél óra alatt elkapkodták a jegyeket úgy, hogy nagyon sokan, a rendes színházlátogatók közül nem juthattak jegyhez. Erre való tekintettel Szendrey Mihály ma táviratilag fordult a kultuszminisztériumhoz s kérte, hogy a diszoldadást engedjék megismételni. Az engedélyt megadták és így az érdekes művészestélyt kedden megismétlik az aradi színházban.

* A Chantecler Budapesten is megbukott. Budapestről írják: A franciák körutazó színházuk tegnap a Magyar Színházban mutatta be Rostand nagyírt Chanteclerjét. A rendkívül felemelt helyárrak dacára csak nagyon gyér számban megjelent közönség a harmadik felvonás végén sietve hagyta ott a mindenképen nagyon gyenge művészi színvonalon álló előadást.

* A debreceni színház Zilahy marad. Debrecenből táviratozzák: A városi közgyűlés ma tárgyalta 14 bizottsági tagnak felelősségét ama határozat ellen, melylyel a színházi bizottság a debreceni színházat Zilahy Gyulának adta három évre. A közgyűlés 67 szavazattal 33 ellen elutasította a felelősséget.

* Zsigmondi Anna balesete. Nagyváradon kisebb baleset érte Zsigmondi Annát a színpadon. Szerdán este történt a baleset a Luxemburg előadásán. Előkelő társaság van együtt a színen s Angela, a párisi opera csillaga fejedelmi díszben, hermelinprémes, uszályos tolettben jön le andalgó léptekkel a terras magas lépcsőzetéről. A zene szól, csaponganak a melódiák, Zsigmondi Anna — mert ő a csillag — önfeladott mosollyal jön felele... s egyszer csak, zsupsz! ... három-négy lépcsőfok magashoz lezuhan. Ijedt sikoltással esett a színpadra Zsigmondi Anna. A zene hangjaiba tört kiáltások vegyültek. Általános megdöbbenés. Mindenki Zsigmondéhoz fut a színen. Asszonyi, a szerelmes Luxemburgi gróf kétségbeesve tör magának utat. A nézőtérben ijedten áll fel a közönség. Zsigmondi hirtelen talpra szökken. Megrovó pillantásokat vet a körülállókra. Egy pillanatra megáll az előadás. Már-már baj van. A nézőtérrel megdöbbenő, sajnálkozó kiáltások hangzanak:

— Ah, ah!
— Oh, oh, óó ...
— Katonadolog!

Végül is Hajnal Gyurka, a vén Bazilovits herceg mentette meg a muló percekét. Odatotyogott a már-már pityergő Zsigmondéhoz:

— Nyá, nyá, lépotyántál, lépotyántál ...

Zsigmondinak sem kellett több. Mosolygóssá vált az arca menten, a szeme ragyogott. Kedvesen mondta:

— Lepottyantam! Le én!

Erre aztán kitört zúgva, fékezetlenül a viharzó tapsorkán, a lelkes ováció.

* Blaha Lujza vendéglátékai. Bárány Splényi Ödöné Blaha Lujza két vendégfellépte a keddi színházi estély miatt szerdán és csütörtökön lesz megtartva.

* Új vig könyvek. Két friss füzet jelent meg most Tábori Kornél kollégánk ötletos könyvsoroztatában, a Vidám Könyvtár-ban. Az eddigiszek azokatlan gyorsasággal fogytak el és már az ötödik hatodik füzet került ki a nyomdából. Két külön világ vidámságairól mesélnek ezek, amint címeikből is kitetszik: Pesti krónika és A jó vidék. A szikrázó szellemesség és a finom humor barátai szinte passzióval fogják lapozgatni ezt a két füzetet is. A Vidám Könyvtár bővebb méltatása fölöslegessé válik, ha munkatársainak — a legötletesebb magyar íróknak — névsorából párat föl- említnék: Nagy Endre, Molnár Ferenc, Pásztor Árpád, Székely Vladimir, Szini Gyula, Szomaházy István, Zöldi Márton stb. Mindenik füzetben 50—60 kis történet, karcolat, anekdota van s meglepően olcsó, 7 korona 20 fillér az előfizetés ára 12 füzetre.) Szerkesztőség: Budapest, József-utca 16—18.) A füzetek egyenként kaphatók a Máv. könyv- és hírlapelárusitása vasúti árusítóhelyein, továbbá jobb könyvesboltban.

* Az utolsó percben. Az igazi amerikai életből merített motívumú film egy — minden részletében megrázó — tragédiát játszik le szemünk előtt. Williams John Corwing, egy előkelő new-yorki bank fiatal pénztárnoka — hogy hosszabb időn át elkövetett sikkasztásait palástolja — ráveszi egyik újságíró barátját, hogy az lapjában a bankról riasztó híreket közöljön s a zavarosban ő így valamiképpen időt nyerhessen vagy a szökéshez, vagy pedig az elidegenített pénznek pótlására. Tényleg a cikk megjelenése után a betevők egyszerre rohanják meg a pénztárt, ahol azonban nem áll kellő készpénzfedezet az összes betétek visszafizetésére. A bank igazgatója sürgőnyileg kér tehát segítséget, melyet egy fiatal leány hoz el száguldó automobilon, melynek utja azonban valóságos élet-halál harc, mert a bűnös minden áron meggátolni iparkodik, hogy a se-

gítség kellő időben érkezék meg, ami azonban végül mégis sikerül, de a bűnös életével lakol. Ezen kép, valamint a többi kitűnő filmből álló műsor még csak ma kerül előadásra. Az ököritői tűzvészről és az alagi akadályversenyről készült felvételek szállítása már jelezve van. Holnap, vasárnap remek új műsor kerül bemutatásra. 241

Látogatás

Czárán Zoltánnál.

Az alagi villa betege.

Czárán Zoltán még mindig nagy betegen fekszik Alagon. Mr. Reeves tréner csöndes, igazi angol kényelemmel berendezett villájában. Folytonosan ágya mellett van neje, Paulay Erzsike, a Nemzeti Színház művésznője, bátyja, Czárán János és anyósa, Paulay Edéné.

A Budapest munkatársa meglátogatta a nagybeteg urlovas családját. Czárán Zoltán eszméletlenül fekszik már ötödik napja. Csak percekre tér magához, de a végzetes baleset óta nem hallották a szavát. Néha megismeri a környezetét és elfogadja a szájához vitt ételt.

Az újságíró telmácsolta Czárán Zoltánnak az olvasók részvétét és megemlítette, hogy az aradi ur társaság milyen melegen érdeklődik a közszerepben álló sportsman állapotára.

— Nagyon köszönöm, igazán nagyon jól esik ez a szeretet. Most látom, mennyi jó ember van az urnak — felelte Czárán megilletődve.

— Hogy van a beteg?

— Jobban. Eszik és ez most a legfőbb, erre van a legnagyobb szüksége, hiszen nyolc kilót fogyott a verseny előtt. Annaira elgyengült ... bizonyos, hogy ez okozta a szerencsétlenséget és emiatt nem tud most erőre kapni. Egyelőre gondolni sem lehet arra, hogy haza vihessük. Talán egy pár nap múlva.

A vízes árok mindössze három méter széles s alig egy méter mély. Csak hogy Czárán a sebes iramban tulságosan messziről ugrott.

— Máskor olyan biztos volt — folytatta, Czárán — olyan vidáman ült nyeregbe, vasárnap pedig csöndesen, majdnem szomorúan ült a mázsáló előtt. Nem tudom, igaz-e, de nem lehetetlen, hogy valami rossz előérzet hántotta...

— Igaz-e, nagyságos asszonyom, — kérdezte ezután — hogy Czárán Zoltán házassága előtt megfogadta, hogy nem lovagol többé versenyben?

— Bárcsak megfogadta volna... Ha felépül, nem hiszem, hogy ezután versenyezne.

A fiatal asszonyt nagyon lejutotta a csapás. Eleinte vigasztalanabbnak hitte férje állapotát, most azonban megnyugodott ő is s a család bizik benne, hogy Czárán Zoltán rövidesen felépül. Minden tagja épen maradt, nem szenvedett belső sérülést, igen valószínű, hogy szívós szervezete leküzdte a heves rázkódást.

Czárán vakmerő, de rendkívül ügyes lovas, soha sem érte azelőtt baleset.

— Engedje remélnem nagyságos asszonyom, — mondotta bucsuzáskor az újságíró — hogy legközelebb már Czárán Zoltánt interjúvolhatom meg s ő maga — mosolyogva beszéli el nekem a történeteket...

— Bárcsak már ma tehetné — felelte Czárán. — Még egyszer nagyon köszönöm a szíves érdeklődést.

Az az általános részvét, amely a szerencsétlenül járt urlovas állapotát kíséri, Aradmegyében nyilvánul meg a legnagyobb mértékben. A Czáránoknak Aradmegyében nagy kiterjedésű birtokuk van és előkelő szerepet visznek a megye főúri társadalmában. Czárán Jánosnak Seprősen, Zoltánnak Csérmén van több ezer holdnyi földbirtoka. Mindkét fivér röviddel ezelőtt nősült. Czárán János másfél éve állandóan Seprősen lakik, a birtokán gazdálkodik. Azt is tervezte, hogy teljesen visszavonul a versenylovaglástól, de a vérbeli sportember nem tudott végleg lemondani a veszélyes passzióról s valahány nagyobb verseny akadt, Czárán János újból nyeregbe ült. Az aradmegyei ur társaságban sok szó esik most arról az állítólagos ígéretéről, amit Czárán Zoltán tett volna a Nemzeti Színház bájos művésznőjének, Paulay Erzsikének még az esküvő előtt.

Amikor pár hónappal ezelőtt csérmői birtokukon időztek — így mondja a fáma — Czárán meg is ujtotta a fogadást, hogy nem lovagol többet. Ezt a hírt azonban maga a művész előlta meg egy hírlapíró előtt. Annyi tény, hogy Czárán Zoltán komolyan gondolt arra, hogy visszavonul a sporttól, sőt ezt a szándékát közölte is az illetékes sportférfiakkal, a sportlapok el is bucsúztatták a kedvelt urlovas.

Czárán kora fiatalságától kezdve nagy szeretettel űzte a lovaglósportot, körülbelül egy évtizeddel ezelőtt az aradi versenyeken úszólván az összes díjakat ő vitte el úgy, hogy az utóbbi években idegenek már nem is akartak a versenyre nevezni. Emiatt Czárán el is maradt innen, csak egy-két éve jelent meg újból az aradi pályán, de most már kevesebb sikerrel.

Játék — emberéletre.

Különös fogadás a lóversenytéren.

Távirati tudósítás.

Arad, április 8.

Az alagi versenyek folyamán történt súlyos balesetek után most külföldről is egy egész sereg életveszélyes bukásról kapunk hírt, amiből kitűnik, hogy a versenylovaglás szenvedélye nemcsak nálunk szed oly feltűnően sok áldozatot, de különösen a lóversenysport őshazájában, Angliában és Franciaországban is. Nálunk Czárán Zoltán szerencsétlen bukása után szerdán újabb baleset történt.

Issekutz hadnagy a katonatiszti akadályversenyben elbukott Hesterrel a tribünugránál s kulcsontját törte.

Most rendkívül különös fogadásról beszélnek sportkörökben ezzel a katasztrófával kapcsolatban.

A katonatiszti akadályverseny megkezdése előtt, — jelenti budapesti tudósítónk, — Orsich Pál huszárszázados, versenytálló tulajdonos, amikor a közönség Hesterre már fogadást kötött, odament a boockmekerhez.

— Hogy adja nekem, hogy Issekutz hadnagy lebukik Hesterrel?

Általános rökönnyedés követte a közönség soraiban a huszárszázados szavait.

— Parin adom — mondotta Orsich-nak a boockmeker.

— Ötszáz koronát teszek, — válaszolt Orsich.

— All right!

A boockmeker ezzel beírta könyvébe a fogadást és várták az eredményt. Néhány pillanattal később a tribünugránál Issekutz leest a lóról, kulcsontját törte és — Orsich százados megnyerte a fogadást.

HIREK.

KERESNEK EGY LEÁNYGYILKOST.

Távirati tudósítás.

Arad, április 8.

Münchenben nagy feltűnést okozott tavaly egy gyilkosság, amit az Izer-folyó partján egy fiatal őrök, Zechmeister Miksa követett el a szeretőjén, Mayer Karolinán. A fiu már két esztendeje, hogy udvarolt a leánynak, aki ott a Marienplatz egy üzleti alkalmazottja volt. Zechmeister egy napon a leány becsülete iránt gyanút fogott, leselkedett rá, de tényekkel soha nem tudta igazolni a gyanúját.

Egyszer egy müncheni mulatóban volt a fiatalember a leánnyal. Amint az már Münchenben szokás, a később érkező, a korábban jött vendégek asztalához ül és belevegyül ezeknek a társalgásába. Itt is úgy volt, hogy már ült egy csapat diák és fiatal festő az asztalnál, ahová Zechmeisterék letelepedtek. A leányt többen szórakoztatták a fiatal emberek közül, ami látszólag földühösítette a kedvesét. A fiatal emberek észrevették ezt és hamarosan az esti programjukba vették most már azt is, hogy ezt a fiatalembert „fölhuzzák”. Hevesen udvaroltak a leánynak, virágot vettek neki és gyakran koccintottak vele. Akkor a féltékeny őrökben megérlelődött a gondolat, hogy a leányt még azon az éjjelen elpusztítja.

Az előadás befejezésekor, amikor haza kellett volna kísérnie a leányt, azt mondta, hogy fáj a feje, valami szellős helyre szeretne menni. A leány szívesen beleegyezett, hogy a Volksbad környékére menjenek, az Izer partjára. Amint lekerültek, a fiu megint megkezdte a régi nótát, hogy a leány miért mulat és érzi jól magát másnak a társaságában is.

— Már megelégettem az ok nélküli szemrehányásaidat — mondta a lány, — ha nem tettem így, akkor elválhatunk.

Erre már nem volt szóbeli felelet, a féltékeny fiu kirántotta a kését és össze-vissza szurta a szerencsétlen nőt. Már azt hitte, hogy meg is halt és betaszította a hullát a folyóba.

A leány azonban élt még és reggel felé annyira eszméletnél és erőnél volt, hogy kivánszoroghatott a partra. A klinikán még elmondotta a szomorú esetet a hatósági kiküldöttnek, a után nemsokára meghalt. A gyilkos közben megfutamodott.

Mindenfelé látták őt. Tyrolban, Klagenfurtban, Itáliában, de elfogni sehol sem tudták. Budapesten is a Nádor-szálló mellett látták Zechmeister valamelyik üzletben, ahol különféleket vásárolt. A müncheni rendőrség most már átírt a budapesti főkapitányságra, hogy nyomozzon. Ki is küldtek néhány detektívet a Nádor-szálló környékére, de persze, hogy Zechmeister nem várt rájuk.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 9-én az időjárás: enyhe, keleten sok helyütt csapadék.

— A Kuria új másodelnöke. Budapesti tudósítónk jelenti: A hivatalos lap holnapi száma legfelsőbb kéziratot fog közölni, amely szerint a király az igazságügyminiszter előterjesztésére Vavrik Béla kuriai tanácselnököt a Kuria másodelnökévé nevezi ki, egyszersmint Bernáth Géza eddigi másodelnöknek saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, kitűnő szolgálataiért legfelsőbb elismerését fejezi ki.

— A református püspök Aradon. Erőss Lajos dr., a tiszáninneni egyházkerület püspöke április 16-án Dégenfeld József főgondnok társaságában Aradra érkezik az itteni egyház hivatalos felülvizsgálására. A püspök április 17-én, vasárnap istentisztelet keretében prédikálni fog a református templomban, délből tiszteletére banket lesz. Az istentisztelet után küldöttségeket fogad. A város küldöttségét Varjassy Lajos polgármester vezeti a főpap elé.

— A nemzeti munkapárt a negyedik kerületben. Az aradi nemzeti munkapárt vezetősége ma este hat órára a városligeti Lukács-féle vendéglőben előértekezletre hívta meg a negyedik kerület munkapárti hivatottait. A választók igen nagy számban jelentek meg, több mint nyolcvan volt, úgy, hogy már az alakuló közgyűlést is meg lehetett volna tartani. Az előértekezlet azonban úgy határozott, hogy a még szélesebb körű szervezkedés céljából az alakuló közgyűlést — *kedden este 7 órakor tartják meg a városligeti vendéglőben.* Ez az alakulás csak a IV. kerület belső részére fog vonatkozni, a külső részben, Gáiban és Ségában később fogják megtartani az alakuló közgyűlést. A ma esti értekezleten jórészt iparosok, kereskedők és vasuti alkalmazottak jelentek meg és a hangulat oly lelkes volt, hogy már e kerületben is biztosítottak látszik a part győzelme.

— Jenő főherceg automobil utja. Budapesti tudósítónk jelenti: Jenő főherceg öt napi budapesti tartózkodás után ma délelőtt Budapestről elutazott Innsbruckba. A főherceg az egész utat automobilon teszi meg.

— Ügyvédek a Kuria elnöke ellen. Az eperjesi ügyvédi kamara szerdán tartott közgyűléséből üdvözölte Székely Ferenc dr. igazságügyminisztert. Előnk sajnálatának adott azonban a közgyűlés kifejezést a felett, hogy az elmúlt időkben a kir. Kuria elnöki állása politikai szempontok alapján tölthetett be és erre az állásra az a férfiú nevezetett ki, aki igazságügyminiszteri székében sem volt képes elődei nyomdokaiba lépni. Sajnálja továbbá, hogy a kir. Kuria jelenlegi elnöke minisztersége alatt a bírói állások betöltésénél politikai szempontok voltak irányadók és a kandidációk nem vétettek figyelembe.

— A testőrség új parancsnoka. A hadsereg Rendeleti Közlönyének mai száma közli, hogy a király Balázs Manó tábornokot, a magyar királyi testőrség parancsnokát nyugalomba helyezte és a testőrség parancsnokává Nyíri Sándor altábornokot nevezte ki.

— A Boros Beni szoborbizottság ma délután hat órakor ülést tartott, amelyen elhatározták: hogy hatékonyabb legyen az a gyűjtés, amelyet a Boros Beni szobor alapja javára indítottak, adakozási felhívást fognak intézni a közönséghez, továbbá mindazokhoz a községekhez, városokhoz és vármegyékhez, amelyek az Arad-csanádi vasutak mentén fekszenek. Elhatározta ezenkívül a bizottság, hogy több száz kültagot válassz, akiket szintén felhív a gyűjtésben való részvételre. A bizottság a felhívás végleges megszövegezésére egy albizottságot küldött ki.

— A kávéházak szaporodása ellen. Budapesti tudósítónk jelenti: A székesfőváros törvényhatóságának ipari bizottsága ma elhatározta, hogy a fővárosi törvényhatóság elé indítványt fog benyújtani a kávéházak numerus klauzúrájának megállapítására.

— Elbocsátott aranybányamunkások. A Vas és Fém munkások Lapjának Gurabázzáról (Hunyad, brádi járás) írják:

Van itt egy aranybánya-társulat, amely a „Rudai tizenkét apostol aranybánya-társulat” nevet viseli. Ez a társaság a múlt napokban 80 munkását bocsájtotta el és még 100–120 munkásának helyezte kilátásba az elbocsájtást. Az elbocsájtás még nem lett volna valami különös dolog, ezt már megszokták a munkások, ellenben az már említésre méltó, hogy az elbocsátottak legtöbbje olyan egyén, aki már 15–20, sőt 25 éve dolgozik a társulatonál. Vannak az elbocsátottak között fűtők, akik egész életükön át 70–80 krajcáros napszám mellett dolgoztak éjjel nappal és fizetésüknek négy százalékát befizették a társuladába. Az elbocsátott munkásoknak most nem akarják visszafizetni a társuladába befizetett járulékaikat sem.

— Az aradi jogászegylet április 11-én délután 5 órára halasztotta felolvasó és vitacélélyét, Jászi Oszkár előadására való tekintettel. Kovács Marcell dr. kir. törvényszéki bírót tart előadást a polgári perrendtartás javaslatáról. Ezt vita követi, Aradváros új lakbér szabályzat tervezetéről.

— Házasság. Balassa József szegedi lapszerkesztő e hónap 17-én délből vezeti oltárházát a szegedi izr. templomban. Milkó Henrik szegedi vállalkozó kedves leányát, Erzsikét.

— Meteor hideget jósol. Meteor írja: Április elejével szeles bár, de enyhébb jellegű lesz, különösen a 3-iki változási nap növelte a szeles időt, míg 4-én alább hagyott, de ennek folytán helyenkint csapadék köszöntött be, amit a gazdák már régtől kívántak. Az időjárást csak a 10-iki Szaturnusz együttállása fogja a hidegebb jelleg felé vinni. Amidőn a csapadék is nagyobb mérvben fejlik ki a fagy is valószínű. A 13., 16. és 17-iki változási napok változatos, szeles, esetleg viharos jellegű időjárást vannak hivatva hozni, különösen a 17., de még inkább a 22-iki, amidőn ismét hidegebb, esetleg fagyosabb idő várható, amely jelleget segíti még a 24-iki is és csak követőleg várhatunk a bolygók részéről ismét állandóbb enyhe időt, amelynek május első napjai is ígérkeznek.

— Az ököritői katasztrófa. Bécsből táviratozzák: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök Neumayer dr. ügyvezető bécsi alpolgármesterhez a következő köszönőlevelet intézte: „Mély meghatottsággal és a legmélyebb hálával fogadtam Bécs cs. kir. fő- és székváros közseggyűlésének nemes, együttérzésből sugált részvétnyilatkozatát az ököritői rettenetes katasztrófa alkalmából, valamint az értesítést arról a nemeslelkű elhatározásról, amelylyel a katasztrófa által sújtottak javára 10.000 koronát szavazott meg, mely összeget meg is kaptuk. A midőn mélyen t. alpolgármester ur a magam nevében és a kir. magyar kormány nevében önnek mélyen érzett köszönetet mondok és önt kérem, hogy ezt a nagytekintetű közseggyűlés plénuma előtt tolmácsolni méltóztassék, hangsúlyoznom kell, hogy a baráti és a szomszédi érzelmek e főlemelő megnyilvánulása, amint Bécs székesfőváros ezen akfűsében kifejezésre jutott, nálunk általánosan hálás visszhangot keltett. Egedje mélyen t. alpolgármester ur köszönetem megismétlését a kir. magyar kormány nevében és nagyrabecsülésem kifejezését.”

Nyíregyházáról táviratozzák: Az ököritői tűzkatasztrófánál súlyos égési sebeket szenvedett Gábor Erzsébet 14 éves leány ma belehalt sebeibe. — Nagykarolyból jelentik: Szatmármegye mai közigazgatási bizottsági ülésén Csaba Adorján főispán indítványára a bizottság Ököritői községnek részvétét, az adakozóknak pedig köszönetét fejezte ki.

— Üngyilkes irónó. Berlinből táviratozzák: Ma délelőtt Göringer Irma 33 éves ismert írónőt lakásán holtan találták. Az írónő kinyitotta a gázcsapot és megfuladt. A rendőrséghez intézett levelében szerencsétlen szerelemmel okolja meg tettét. Göringer Irma igen előkelő családból való, több regénye nagy feltűnést keltett és sok kiadást ért meg.

— Rémregény egy verekedésről. Egy Justh-párti könyvművész regéli, hogy Deák Józsefet, a függetlenségi és 48-as irányú „Nyitramegyei Hírlap” felelős szerkesztőjét, Crauss István, nyitramegyei főispán tegnapi beiktatása után szerkesztőségében a munkapárt egyik óriási erejű vezető-tagja, Kraus Ottó póstyéni állatorvos tettelegesen megtámadta, amiért a munkapártiak ellen erőyes hangon írt. A szerkesztőségben Deák József és Deák István voltak, akik a támadót véresre verve, a szerkesztőségből kidobták. Ugy látszik, a támadás elő volt készítve, mert a banketről fiakkal jöttek hárman a szerkesztőség elé és köztük a leg-erősebbet, Kraus állatorvost küldték be, talán azért is, hogy a verekedésnek ne legyen tanúja. Az inzultálási kísérlet nagy meglepetésként keltett Nyitrán.

— A felszabadult gramofon. A rendőrség iparügyi osztályában három év óta némán, semmittevésre kárhoztatva várta egy gramofon, hogy szóhoz jusson. A rendőrség még abban az időben foglalta le és kobozta el a népszerű jószágot, mikor azt kiáltotta világgá, hogy:

Lennél te rózsá, rózsabimbó...

Ma pedig a

Gimbelem, gombolom...

járja! Szegény gramofon talán el se tudná re-csegni a Luxemburg grófjának kedves kupléját. Három esztendő kellett ugyanis ahhoz, míg Magyarország összes iparhatósági fórumai meg tudták állapítani, mi fán termett a gramofon. Három éve az aradi rendőrség tudomására jutott, hogy a budapesti Aufrecht és Goldschmidt cég Aradon megrendelést gyűjt gramofonokra. A detektívek kikutatták, hogy hol vásároltak az utazótól gramofont, lefoglalták és elkobozták. Az elsőfokú iparhatóság elítélte a céget tiltott megrendelés-gyűjtés címén, mert a rendőrség felfogása szerint a gramofon — hangszer. A cég ezt megfélembrezt minden fórumon át. A kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratával feloldotta az összes ítéleteket. Elrendelte, hogy a gramofont adják vissza tulajdonosának, mert a gramofon a miniszter magyarázata szerint műszer és műszerre szabad megrendeléseket gyűjteni.

— Tilos a sárkányozás Aradon. A főkapitány, tekintettel arra, hogy a sárkányozás folytán a felső villamos vezetékek állandó veszélynek vannak kitéve, a sárkányozást Arad város egész területén, úgy a bel-, mint a külvárosokban betiltotta és figyelmeztet, hogy minden esetben, midőn kiskorú egyén sárkányozás által a villamosvezetékben kárt okoz, a kihágási eljárást a szülő, gyám, gondnok, vagy munkaadó ellen fogja megindítani.

— A szőregi állomásfőnököt elfogták. Ismeretes, hogy mintegy másfél évvel ezelőtt Roboz Lipót, a szőregi állomás főnöke több ezer korona hivatalos és magánpénz elcsikasztása után megszökött. Robozt hiába nyomozta a rendőrség, nem találták meg. Állandóan figyelték azonban tovább is Roboznak Szegeden élő feleségét, mert biztosan tudták, hogy levelez férjével. Végre egy elfogott levélből megtudták, hogy Roboz San-Ramóban tartózkodik. Rögtön kiadták az elfogató parancsot ellene és sikerült is elfogni. A megtévesztett ember hazahozták és tegnapelőtt szállították a nagyikindai ügyészség fogházába és most lefolytatják ellene a büntető eljárást.

— Életűnt kasszirónó. Nagy Karolina 24 éves kávéházi felírónő, aki N. H. piacérrel lakott a Weitzer János-utca 18. számú házban, ma este üngyilkos kísérletet követett el. Szódával kevert gyufaoldatot ivott, amittől súlyos belső sebeket szenvedett. Tisch Mór dr. tb. főorvos megvizsgálta, majd a kórházba szállították, ahol állapota eddig még nem javult. Tettét életuntságból és szerelmi bánat miatt követte el.

— Rálőtt a pajtására. Ma délután a temesvári hidnál Lakatos Ignác elemi iskolai tanuló iskolatársával, Braun Jenővel kézi pisztolyal békákra lövöldözött. Játék közben Braun figyelmetlenségből Lakatos jobb lábába lőtt. A kis diák a bokájában súlyos sérülést szenvedett. Berecz alkaptány kérésére az állomásról egy mozdonyon szállították be a fiút, majd szüleinek Szabadság-tér alatti lakására vitték.

— Adomány. N. N. két koronát küldött hozzánk Bach Vilmos családja részére.

— Szabó Lola bucsuestélya. Arad város közönsége közkedve női zenekar énekkarának primása vasárnap este játszik utoljára a „Gambrius” éttermében. Ez alkalommal a betanult új kuplék bemutatásán kívül Medák Margit és Gizi, az ismert hegedűművésznők szóló számaikkal fogják gyönyörködtetni a hallgató közönséget.

— Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban április 8-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Ecskei Flórián városi tisztviselőnek Mária nevű leánya, Golutz István napszámosnak Virág nevű leánya. Meghalt: Kollman Ferencné 22 éves ács neje, Bach Jánosné 53 éves sütő neje, öz. Baba Vazulné 70 éves kofa, Todorovits Miklósné 63 éves kisbirtokos neje, Kozma Miklós 47 éves földmívelési napszámos.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál.

279

TÖRVÉNYKEZÉS.

„A Wekerle-Kossuth-kormány panamája.”

Miért választják szét a pört?

Távirati tudósítás.

Arad, április 8.

Habár Mihály szerkesztő ismeretes röpiratának bírói elintézését különös incidensek előzik meg. Föltűnő volt már a támadás parlamenti megvitatása is, az országgyűlés gyors és egyszerű válasza. Minden fölindultság híján, vita elhagyásával megayugodtak a volt miniszterelnököknek abban a kijelentésében, hogy a kormány, amely elégtételre nem szorul, nem is indít sajtópört, de az egyes miniszterek majd keresik a büntető megtorlást. És még tekintetbe kell vennünk azt is, hogy Wekerle Sándornak ezt a nyilatkozatát — Barta Ödön „interpellációja” előzte meg.

De a röpirat parlamenti tárgyalása nem is fontos, a benne foglalt súlyos vádakot illetéke-sőbb fórum előtt, az esküdtbíróság előtt fogják kritika tárgyává tenni. Ugy hittük, hogy a volt kormány tagjai majd együtt és egyszerre jelennek meg a tizenkét esküdtbíró előtt, mert ez két szempontból lett volna feltétlenül kívánatos. Az egyik az, hogy így a pör, amelynek elintézését kell, hogy várakozó figyelemmel kísérje az ország, ily módon gyorsabban intéződik el és a panaszosok hamarabb tisztázzák magukat a vádak alól. De még egy körülmény parancsolta volna kényszerítőleg az együttes tárgyalást és ez: hogy csak ilyen uton bizonyíthatták a volt kormány tagjai szolidaritásukat. És most, hogy hírt vettük a pör szétválasztásának, most, amikor kitudódott, hogy előbb tárgyalják Andrássy Gyula gróf és Apponyi Albert gróf sajtópanaszát és csak azután a többi ex kolléga pörét, világossá válik,

hogy a volt kormány egyes tagjai — úgy látszik — egymásért felelősséget nem vállalnak, hanem sietve elkülönítik — a képviselőválasztás előtt — becsületességük elbírálását. Ezt a kis politikai pikantériát akartuk leszögezni, amely mellett egyes, a szétválasztás ellen szóló perrendtartási alakítások báttérbe szorulnak.

§ Százharmincegyezer koronás ügyvédi költség. Az aradi királyi törvényszék ma kétszáz ivre terjedő ítéletet hozott abban a perben, amelyet Tagányi Istvánné, mint néhai Tagányi István volt aradi ügyvéd örököse indított Sulkovszky József Mária herceg ellen 140.704 korona 2 fillér erejéig. Ezt az összeget 9998 tételszám alatt Tagányi ügyvéd, kettő, négy és hat koronás tételekben, mint a herceg ügyvédje perenkívül felmerült költségek címén számította fel. A királyi törvényszék Horváth János bíró előadása alapján a kereseti összegből 131.456 koronát megítélt és a felperest keresetének többi részével elutasította.

§ Gyilkosság Mondorlakon. Mai számunkban megírtuk, hogy Anti Pasku, Kocsuban János és Rank Demeter mondorlaki lakosok ellen szándékos emberölés címén emelt vádat az aradi királyi ügyészség, mert január 2-án Mócs Pasku ottani gazdálkodót agyonverték. Az ügyet tegnap és ma tárgyalta az aradi királyi törvényszék, mint esküdtbíróság. Bittó József bíró elnöklése alatt. Az esküdtek Kovács József dr. ügyész vád- és Ispravníc Szevér dr. ügyvéd védőbeszéde után megállapították, hogy a vádlottak jogos önvédelemből követték el tettüket, mire a bíróság mindhármójukat felmentette.

§ Az ügyvéd büne. A nagyváradi törvényszék ma kezdte meg Roxin György volt nagyváradi ügyvéd bünpörének tárgyalását. A vádlott tagadja az okirat lopást és a váltóhamisítást, melylyel vádolják. A tárgyalást holnap folytatják.

TARKASÁGOK.

(A súlyos párbaj.) Két ifjú — két ismert kávéházi alak — pisztolypárbajt vívott egymással. Kibaktattak hajnalban Mikalaka felé s egy domb mellett a segédek felállították őket. De alig tették meg az első intézkedéseket, csendőrök tüntek fel a láthatáron. Tehát másfelé kellett helyet keresni. Innen egy nagy mezősegre vonultak, de alig mérték ki a lépéseket, a kakastollas legények ismét megjelentek. Azt mondja az egyik segéd:

— Uram, úgy látszik, ezek akadékoskodni akarnak. Nekem van itt egy kertész-ismerősöm, menjünk el annak a faiskolájába.

Elmentek a kertészhez. De itt is üldözte őket a balszerencse, mert egyszerre csak zuhogni kezdett az eső. Meghalni készek voltak, — de megázták nem s így valamennyien bemenekültek egy üvegházba.

— Kitűnő! — kiáltott fel az egyik segéd, nagyokat lépve az üvegházon végig, — ez az üvegház ép harminc lépés hosszú! Itt mindjárt megtarthatnók a párbajt!

Általános helyeslés. A felek felállnak. A vezetősegéd kiveszi az óráját és számol. Mind a két pisztoly hatalmát dörög. Általános fellélekzés. Egyik fél sem sebesült meg. A felek kibékülnek. Peronyi csúnd, aztán egyszerre általános, harsogó — nevetés.

Hogy miért?

Két lövés történt és az üvegház egyetemes

üvegtáblája se tört össze... Jaj, azok a vak-töltések!

(A vajda a villamoson.) Eötvös Károly felszállott egy villamos kocsira. — vajda kényelmesen elhelyezkedett az ablakok alatt elhúzódó hosszú padon, ahol tudvalevően kilenc olyan embernek van helye, aki ülés közben nem foglal el százöt centiméternél szélesebb helyet. A legközelebbi megálláshelynél megtelt a kocsis és a kalauz arra a padra, ahol Eötvös Károly ült, még egy utast igyekezett beszorítani. De igyekezetét nem koronázta siker, mert a vajda éppen két ember helyett ült. Hét utast még csak begyömészölt a kalauz nagynehezen, de a nyolcadiknál már eső-dőt mondott minden leszállási kísérlet. Végre is, tekintettel a szent és sérthetetlen szabályzatra, a kalauz odaszólt a nyugodtan és szétterjeszkedve üldögélő Eötvöshöz:

— Kérem szépen, itt kilenc utasnak van helye! Tessék helyet engedni még egy utasnak!

Eötvös ránézett a kalauzra és rendithetetlen flegmával felelt:

— Ide már nem fér több ember. Persze, mikor ezeket a helyeket kimérték, akkor a kalauzokat ültették ide egymás mellé. Azt elhiszem, hogy kilenc kalauz elfért ezen a szűk padon. De miért nem ültettek a kalauzok helyébe — részvényeseket, akkor a kimérésnél bizonyosan csak heten fértek volna el a kilenc helyén!

(A szép asszony kocsisa.) F., az előkelő társaság egyik kedvelt tagja egy szép napon főlshajtott:

— Hej, leszek én még szép asszonynak kocsisa!

A szép asszony felkacagott:

— No, ha csak ennyi az ambíciója, ezt könnyen elérheti! Beszédgöndörök hozzám kocsisnak!

A lovag kipirult arccal pattant föl.

— Tán azt hiszi, hogy meg nem teszem? Fogadjunk, hogy holnap a sétakocsizásnál livrés ruhában ülök ki a maga kocsijának a bakjára!

— Hát fogadjunk!

Nem áruljuk el, hogy mibe fogadtak, de nagyon értékes fogadás lehetett, mert a lovagnak már előre is csillogott a szeme a győzelem reményében. Másnap délután tényleg föl is ült a kocsi bakjára, nikkelgombos frakkban, kokárdás omlidobban. A szép asszony is csak akkor ismert rá, mikor megszólította:

— Kezeit csokolom, jelentem alássan, hogy beléptem a szolgálatba!

A kocsisz pompásan ment eleinte. A lovag mereven nézett maga elé és az elegáns kocsizó nép észre sem vette. Szóval úgy látszott, hogy jól fog végződni minden.

De egyszerre csak közbelépett a véletlen, mely egyébként pedig a szerelmesek pártján szokott lenni. Javában robogott a kocsi, amikor az egyik ló hirtelen összerogyott. Persze megállott egyszerre az egész kocsisor és a lovag leugrott a bakról, hogy fölsegítse a lovat. A kocsisok is mind segítségére gyűltek és egy öreg kocsis rátámadt keményen:

— Ügyetlen, buta fickó! Hát így kell hajtani a lovat, he? ... Igazán gyalázat, hogy már mindenki kocsis akar lenni! ... Szégyeld magadat!

A többi kocsis buzgón segített a szidásban és az előkelő közönség gyönyörködve nézte a jelenetet. A lovag összegubbaszkodva türtö és az orráig húzta a cilindert, hogy föl ne ismerjék valahogy. Visszakapaszkodott a bakra és szégyenkezve dörögte:

— Az öregnek igaza van, nem vagyok kocsisnak való... Hát Isten neki! maradok továbbra is csak — ur.

Jó olcsó egészséges

az igazi családi kávé. Ez Kathreiner Kneipp-malátakávéjánál bebizonyul, ha minden háziasszony oly óvatos, hogy a bevásárlásnál mindig a Kathreiner nevet hangsúlyozza és csak olyan eredeti csomagokat fogad el, amelyek ezt a nevet és Kneipp plébános arcképét mint védjegyet viselik.

840—V.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Az elmaradt esőt végre kárpótolvá kaptuk. A vetések a szükséges öntözésben részesültek, így sikeres fejlődésük biztosítva van.

A gabonaüzlet irányzata több napi lanyhaság után ismét szilárd.

A mai piacon eladásra került:

300 mm. buza	12.30—12.60
300 mm. tengeri	5.50—5.60
Rozs	7.60
Zab	6.70
Arpa	6.20

A gabonaárak 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 8.

Készárú: Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 2 mm. 5 fillérrel magasabb. Amerika 1/2-el olcsóbb. Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél szálat	2 órai szálat
Tengeri 1910. májusra	6.03—6.04	6.00—6.01
Buza 1910. áprilisra	13.48—13.49	13.46—13.47
Zab 1910. áprilisra	8.24—8.25	7.27—7.28
Rozs 1910. áprilisra	0.00—0.00	8.55—8.56
Buza 1910. októberre	11.04—11.05	11.11—11.12
Buza 1910. májusra	13.25—13.30	13.24—13.25
Rozs 1910. októberre	8.45—8.46	8.43—8.44

Zárul 5 órakor.

Oestrák hitelrészvény	...	668.—
Magyar hitelrészvény	...	806.50
Városi villamos vasúti részvény	...	346.—

A Temesvári Lloyd-Társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. április 8.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj...	12.40—12.50
76 " " " " " " " "	12.45—12.50
77 " " " " " " " "	12.50—12.55
78 " " " " " " " "	12.60—12.65

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos uj...	12.30—12.40
Rozs uj...	7.70—8.75
Arpa uj...	6.10—6.15
Zab uj...	6.60—6.65
Tengeri régi...	5.55—5.60

Felelős szerkesztő: BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1910. évi április hó 9-én:

A) bérlet.

A) bérlet.

Luxemburg grófja.

Operette 3 felvonásban. Írták: A. M. Wilner és Róbert Bodanszky. Fordította: Gábor Andor. Zenéjét szerzte: Lehar Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Reneé	Beregi S.	Mencsikoff	Nagyiván I.
Basilovics	Polgár S.	Pavlovics	Gerő János.
Kokozov Stára	Benkóné.	Pélegrin	Belinszky.
Brissard	Vass Jenő.	Saville	Szabó Lajos.
Didier Angella	Wlassák V.	Boulanger	Szabó L.
Vermont	Dióssy Nusi.	Lavigne	Vihary B.

Kedzete este 7 és fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. április 9-én szombat:

1. A bizalmatlan anyós. Nevettető. — 2. Madame Langlais. Drama. — 3. Ifjuság — bolondság. Kacagtató. — 4. Az elkeseredett öngyilkos. Komikus. — 5. Vasutépítés-Canadában. Természet után. — 6. Jelenet a ruhás szekrényben. Kacagtató. — 7. Pali, az alkohollal. Komikus. — 8. Az utolsó percben. Drama.

Előadások délután 6 órától kezdve.

Helyárak: I-es hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 6 ONH., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

NYILTTÉR.

Soha többé!

nem cserélem szappanomot, amióta a BERGMANN-féle (Steckenpferd védjeggyel) LILJOM-SZAPPANT — Bergmann és Tsa Tetschen a. E. gyártmánya — használom, mert ez a leghatékonyabb gyógyszer szappan nyári szeplők ellen, nemkülönben a szappan által szép, puha „táit” kap az arc. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárban, droguériában és parfümeriában. 962

VILÁGHIRŰ
BRÜNNI SZÖVEJEK
GYÁRI ÁRAKON.
ETZLER ÉS DOSTAL BRÜNN
KIVÁLTOTT LÖVŐKÉSZLET, RÉZES, ZÖRRI,
MORV. TÁNYÓKÉSZLET ÉS AZ ALKALM.
ÖSSZ. SELL. ÉG. FÉNY. SZÁLLÍTÓ.
KIN. AK. MEGTÉRÍTÉS. VEGÉLT. BERMENTVE.

6792

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagobb óra és ékszertárára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcseréltetnek. TELEFON 438. TELEFON 433.

PETROSAFROL

Bevált készítmény a hajnöves előmozdítására, a fejbőr erősítésére, hajhullás és korpaképződés megakadályozására.

A Petrosafroltól a haj selyempuha, rugganyos lesz.

ÁRA 1 KORONA.

361

6 üveget ingyen láda és csomagolásban bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára ARAD.

Minden üveghez részletes utmutatás van mellékelve miként használandó a készítmény és miként ápoljuk hajunkat, hogy az egészséges szép s tömör legyen.

A készítmény ártalmatlanságáért teljes garanciát vállalok.

Zimbró közégben egy jó forgalmu szatócs üzlet korcsmával

1910 május 1-étől bérbeadatik.

Érdeklődők forduljanak

1637

Gróf Zselenski zimbrói erdőkezelőségéhez Gurahonczon.

Tégla kapható

alulirotnál, valamint
ujjonnan építendő ::

háza kölcsön is.

Parcellázásokat elfogadok.

Kirle Antal

téglagyáros

1633

Flórián-utca 6/b. szám, 5. ajtó.

A világhírű kerékpárok

elegáns, könnyű, eltő-
réstől ment és
olcsó a

6795

Árjegyzék

ingyen és bérmentve.

Egyedüli árusító:

Kalmár József, Arad.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a közeledő építési szezon alkalmából elvállalok mindennemű

építkezési munkálatokat

kezdve a legegyszerűbb dologtól a legmodernebb kivitelig, ugyancsak tervezéseket, átalakításokat, javításokat, szóval minden e szakmába vágó munkálatokat a legjutányosabb árakon.

1344

Kérem a n. é. közönség szíves támogatását.

Fodor József,

képesített kőművesmester

Miklós-u. 49.

Afrana

a legjobb varrógép

házi és ipari célokra. — Kizárólagos raktár: 346

Koch Dánielnél

Deák Ferenc-utca 42.

:: Kedvező fizetési feltételek. ::

1651—1910. pm.

Pályázati hirdetmény.

A „gyoroki Andrányi Károly alapítványi aradvárosi gyermek-kórház"-nál megüresedett, évi 1400 korona fizetéssel és magában a kórházban természetbeni lakás és élelmezéssel javadalmazott másod (al) orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás ideiglenes 2 évi időtartamra a kórházi igazgató előterjesztésére főispáni kinevezéssel tölthetik be s az alkalmaztatás 2 évről 2 évre meghosszabbítható.

A képesítést az 1888. évi I. t.-c. 9. §-ának II. pontja határozza meg.

Az alorvosi állás 1910. május 1-én elfoglalandó.

Felhívom azokat, kik a törvényszerű képesítéssel rendelkeznek és jelen pályázati feltételeket elfogadják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1910. évi április hó 25-ig nyújtsák be.

A hatáskört és teendőket a kórházi alapszabályok állapítják Arad, 1910. április hó 7-én.

Varjasz,
polgármester.

Olcsó árjegyzék!

oly cikkekről, melyek kizárólag nálunk szerezhetők be.

Joupon tiszta selyem taftt 5 frt. 80.
darabja

Moire selyem darabja 4 frt.

Cloth lüszter és mosó jouponok feltűnő olcsó áron.

Herveth fűző, legujabb facon, darabja 3 frt. 50.

Nagy parthie vétel férfi és női zsebkendőkben.

Sok ezer méter schweici himzés maradékok féláron.

Plüsché szőnyegek nyírott, prima, csekély szépséghibával — újabb szállítmány érkezett.

Szőnyeg maradékok rendkívül olcsón.

Kelengye árunk

Óriási kész raktár mindennemű fehérneműkből, női ingek, corset-ták, himzett kész ágyszettek, Schroll chiffon, prima cerna vásznak egyelőre még minden áremelkedés nélkül nálunk beszerezhetők.

Rosenblüh H. és Társa
ARAD.

Olcsó árjegyzék!

Alsó lepedők varrás nélkül darabja még most is 1 frt 40.

Női ing finom kézimunka himzéssel darabja 1 frt. 65.

Finom kelengye ing madapolanból 2 frt. 40.

Szővet és csipke függöny — stórok — leszállított áron.

461

Finom damast asztalneműkből alkalmi vétel.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-utca 25. szám. — Telefon-sz.: 107—16.

6741

Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitűnő minőségűt, mely a portlandcement szabványait 50%-kal túlhaladja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Lakás!

A Szt.-Pál-utca 3. számú házban az első emeleten lévő 3 utcai szoba és alkóvból álló lakás november hó 1-től, esetleg már július hó 1-től kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál, a házban. 1642

Széna eladó

Zarándon. Értekezhetni az ottani jegyzővel. 1643

Elárulónók

azonnal alkalmazást nyerhetnek. A papir- és könyvszakmában jártasok előnyben részesülnek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1644

Dió

kisebb- és nagyobb mennyiségben jutányos áron kapható Karolina-u. 8. sz. 1595

Jóforgalmu

fűszerüzlet és vendéglő tekepályával jutányos áron eladó. Cím a kiadóban. 1641

10 perccel

a vonat érkezése után házhöz szállítjuk az összes fővárosi napilapokat havonként vagy negyedévenkénti előfizetésre, valamint számonként is. Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Andrassy-tér 16. 671

Keresek

május elsejétől november elsejéig egy 2 szobás lakást. Ajánlatokat „2 szoba” jelíggel a kiadóhivatal továbbítja.

Keresek

egy száraz raktárt májustól novemberig, mely alkalmas butorok elhelyezésére. Ajánlatokat „butor” jelíggel a kiadóhivatal továbbítja.

Különbejárati

modernül butorozott szobát keresek belvárosban lehetőleg fürdőszoba használattal. Cím a kiadóhivatalban.

Modern

földszinti v. első emeleti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 5 szép szoba, előszoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekből állhat. Ajánlatokat lakás jelíggel a kiadóhivatal továbbítja. 437

Egy jó karban levő

himzett zongora terítő jutányosan eladó. Cím a kiadóban.

Kezdő fizetéssel

gyakornok kerestetik. Ajánlatok „Gyakornok” jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek.

Telefon 348.

Husserl Manó
bádogos

vízvezeték szerelő.

Javítások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Végre megjelentek

Dóczy, Fráter és Balázs nótáskönyvei, melyek együttesen, tokban 5, külön 2 koronájával kaphatók. A magyar dalköltészet e több, mint 100 koronát érő gyöngyei csak rövid ideig lesznek az olcsó kiadásban forgalomban. Rongált dobozu levélpapírok minden elfogadható árban kaphatók. Vidékre pontos kiszolgálás. — Kerpel Izsó könyvkereskedése, Aradon. 525

Szakácsnő,

ki jól főz és ügyes, tiszta szobaleány azonnali belépéssel kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

4658—1910. kh. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy egy előfordult veszettségi eset következtében Aradváros területén levő összes kutyáknak f. é. március hó 16-tól számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való el látását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t.-c. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi ministerium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a pecér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal mint I-sőfoku állategészségügyi hatóságtól.

Arad, 1910. évi március hó 16.

Sarlot,
főkapitány.

Nyomdánkban

egy 2 középiskolát végzett

tanuló

azonnal

felvétetik.

Könyvkötészetünkben

tanulóleányok

3 korona kezdőfizetéssel

felvétetnek.

5478—1910.

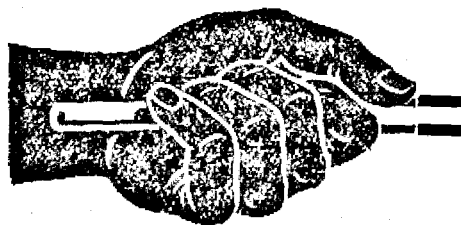
Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi ministeriumnak rendelete nyomán ezennel közhirre tesszük, hogy a m. kir. honvéd főreál iskolában és a honvéd Ludovica Akadémiában az 1910—1911. tanév kezdetén több részint teljesen díjmentes, részint fél díjmentes államköltséges, illetőleg alapítványos és fizetési hely fog betöltetni.

A részletes pályázati feltételek a város katonai ügyosztályban betekinthetők.

Arad, 1910. évi március 19.

A városi tanács.

Singer Sándor női divatüzlete

még rövid ideig Deák Ferenc-utca 2. (Sebessy-féle házban.)

Tavaszi újdonságok nagy választékban megérkeztek, amelyek rendkívül olcsó árban szerezhetők be.

Telefon 529.

Divatos ruha és costum kelme.

Blous selyem és ruha vászon.

Angol zefir, delain és mosó áruk.

Vászon, chiffon és asztalneműek.

Szőnyeg, függöny és ágyterítők.

Telefon 529.

Ideiglenes üzlethelyiség Deák Ferenc-u. 2.

Singer Sándor női divatüzlete, Arad.

1571